

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/I/2019/3065159645

KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY V OBCHODNÝCH
SPOLOČNOSTIACH Z POHLADU ÚČTOVNÍKA
A AUDÍTORA

Diplomová práca

2019

Barbora Jakubíková, Bc.

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

**KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY V OBCHODNÝCH
SPOLOČNOSTIACH Z POHLADU ÚČTOVNÍKA A
AUDÍTORA**

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo

Študijný odbor: Účtovníctvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Mgr. Zuzana Juhászová, PhD.

Bratislava 2019

Barbora Jakubíková, Bc.

Pod'akovanie

Chcela by som sa pod'akovať vedúcej mojej záverečnej práce pani doc. Ing. Mgr. Zuzane Juhászovej, PhD. za jej čas, ochotu, profesionálny prístup, cenné rady a vytvorenie výborných podmienok pre spracovanie tejto záverečnej práce.

ABSTRAKT

JAKUBÍKOVÁ, Barbora: *Krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach z pohľadu účtovníka a audítora*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Mgr. Zuzana JUHÁSZOVÁ, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2019, 67 s.

Cieľom záverečnej práce je charakterizovať krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach, popísať ich členenie a účtovanie podľa platnej právnej úpravy účtovníctva v Slovenskej republike, uviesť postupy a metódy, ktoré sa používajú pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky, preskúmať jednotlivé krátkodobé záväzky v troch vybraných obchodných spoločnostiach. Práca sa člení na tri kapitoly. Obsahuje 9 grafov, 1 obrázok, 2 schémy a 30 tabuliek. Prvá kapitola je venovaná charakteristike krátkodobých záväzkov, popísaniu ich členenia, účtovania, uvedeniu postupov a metód, ktoré sa používajú pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky. V druhej kapitole sa popisuje cieľ práce, metodika práce a použité metódy skúmania. Posledná kapitola sa zaoberá charakteristikou troch vybraných obchodných spoločností, preskúmaním ich jednotlivých krátkodobých záväzkov a popísaním postupu audítora pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

Kľúčové slová: účtovníctvo, záväzky, postupy, metódy, účtovné jednotky

ABSTRACT

JAKUBÍKOVÁ, Barbora: *Current liabilities in business entities from the perspective of the accountant and auditor*. –University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Supervisor of Final Dissertation: doc. Ing. Mgr. Zuzana JUHÁSZOVÁ, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2019, 67 pages.

The aim of this final dissertation is to describe current liabilities in business entities, describe their classification and accounting under the valid accounting regulations in the Slovak Republic, to state the procedures and methods that are used to verify current liabilities in the framework of the audit of the financial statements and to examine individual current liabilities in three selected companies. The paper is divided into three chapters. It contains 9 graphs, 1 picture, 2 diagrams and 30 tables. The first chapter is about the characteristics of current liabilities, a description of their breakdown and accounting; it states the procedures and methods used to verify current liabilities in the context of the audit of financial statements. The second chapter describes the goal of the dissertation, the working methodology and the research methods used. The final chapter describes three selected companies and examines their individual current liabilities. The result of the research is the individual short-term liabilities of selected companies.

Key words: accounting, liabilities, procedures, methods, accounting entities

O B S A H

Úvod	7
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	8
1.1 Závazky a ich členenie	8
1.2 Zúčtovacie vzťahy.....	12
1.3 Krátkodobé záväzky z obchodného styku.....	14
1.4 Zúčtovacie vzťahy so zamestnancami a s orgánmi zdravotného a sociálneho poistenia	19
1.5 Závazky vyplývajúce z daní.....	23
1.6 Dotácie	31
1.7 Krátkodobé finančné záväzky	33
1.8 Overovanie záväzkov audítorom.....	36
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	41
3 Výsledky práce a diskusia	44
3.1 Charakteristika spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o.	44
3.2 Analýza krátkodobých záväzkov spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o.	44
3.3 Charakteristika spoločnosti SCP PAPIER, a. s.	49
3.4 Analýza krátkodobých záväzkov spoločnosti SCP PAPIER, a. s.	49
3.5 Charakteristika spoločnosti MENERT, s. r. o.	54
3.6 Analýza krátkodobých záväzkov spoločnosti MENERT, s. r. o.	55
3.7 Audit účtovných závierok vybraných obchodných spoločností.....	58
3.8 Krátkodobé záväzky z pohľadu audítora	60
Záver	64
Zoznam použitej literatúry	66

Úvod

Po roku 1989 nastal na Slovensku veľký rozmach podnikania. Prišlo k postupnej privatizácii štátnych podnikov a začali vo veľkom vznikať nové obchodné spoločnosti. Tieto spoločnosti viedli podvojnú účtovníctvo, ktoré je aj v súčasnosti stále významnou a aktuálnou problematikou. Prebiehajúca globalizácia podnietila snahu o zjednodušenie účtovníctva v jednotlivých krajinách a o jeho harmonizáciu. Účelom harmonizácie účtovníctva je, aby informácie, ktoré sa vykazujú v účtovných závierkach jednotlivých spoločností boli viac transparentné a navzájom porovnateľné. Realizuje sa to prostredníctvom vydávania rôznych smerníc v oblasti účtovníctva Európskou úniou a ich postupnou implementáciou do právnych systémov jednotlivých členských krajín.

Hlavným cieľom diplomovej práce je charakterizovať krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach, popísať ich členenie, účtovanie v kontexte platnej právnej úpravy účtovníctva v Slovenskej republike, uviesť postupy a metódy, ktoré sa používajú pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky a preskúmanie krátkodobých záväzkov vo vybraných účtovných jednotkách. Pri vypracovávaní diplomovej práce sme vychádzali z odbornej literatúry a z platnej právnej úpravy účtovníctva.

V prvej kapitole, ktorá má názov Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí sme definovali krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach, uviedli sme ich členenie a účtovanie podľa platnej právnej úpravy, popísali sme jednotlivé postupy a metódy, ktoré vykonáva audítor pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

V druhej kapitole, ktorá má názov Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania sme si stanovili hlavný cieľ diplomovej práce a určili sme si aj niekoľko čiastkových cieľov. V stručnosti sme charakterizovali nami vybrané účtovné jednotky. Uviedli sme metodiku práce a rôzne metódy, ktoré sme použili pri vypracovávaní diplomovej práce.

V tretej kapitole s názvom Výsledky práce a diskusia sme charakterizovali tri vybrané účtovné jednotky, preskúmali sme ich krátkodobé záväzky a uviedli sme postup audítora pri ich overovaní v rámci auditu účtovnej závierky.

V závere sme v stručnosti uviedli obsah jednotlivých kapitol, zhrnuli sme jednotlivé krátkodobé záväzky, ktoré vykázali vybrané účtovné jednotky vo svojich najaktuálnejších zverejnených účtovných závierkach.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V súčasnom období sa na Slovensku stávame svedkami veľkého rozmachu podnikania. Vstupom Slovenska do Európskej únie sa otvorili nové možnosti vzájomného obchodovania, spolupráce a voľného pohybu pracovných síl medzi jednotlivými krajinami. Výhodná poloha v strede Európy, dobré klimatické podmienky, rozvinutá infraštruktúra a dostatok vzdelanej a kvalifikovanej pracovnej sily vytvárajú výborné podmienky na rozvoj podnikania, zakladanie nových obchodných spoločností a príchod investorov. Slovensko sa postupne zaraďuje medzi vyspelé krajiny Európy s dlhodobým vysokým rastom hrubého domáceho produktu.

Účtovníctvo na Slovensku v súčasnosti upravuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Okrem tohto zákona ho upravujú aj nižšie právne normy, a to rôzne opatrenia, ktoré sú vydávané ministerstvom financií. Keďže Slovenská republika je súčasťou Európskej únie, sú pre ňu záväzné aj všetky právne predpisy Európskej únie. Oblasť účtovníctva v Európskej únii upravujú smernice, ktoré majú záväzný charakter pre všetky členské štáty. Úlohou členských štátov je postupné implementovanie obsahu smerníc do zákonov platných v jednotlivých členských krajinách.

1.1 Záväzky a ich členenie

Podnik získava majetok potrebný na svoju činnosť z rôznych zdrojov. Zdroje majetku môžeme členiť z viacerých hľadísk. Základným hľadiskom, ktoré sa používa na triedenie zdrojov majetku v účtovníctve, je hľadisko vlastníctva. Podľa tohto hľadiska sa zdroje majetku členia na vlastné zdroje majetku a cudzie zdroje majetku. Vlastné zdroje majetku predstavujú právne nároky vlastníkov na majetok daného podniku a označujú sa pojmom vlastné imanie. Cudzie zdroje majetku sú rôzne druhy záväzkov, ktoré predstavujú právne nároky veriteľov na majetok daného podniku. Pasívami sú vlastné zdroje majetku a cudzie zdroje majetku vrátane iných pasív účtovnej jednotky.¹

Podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov je záväzkom „existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa

¹ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. s. 37. ISBN 978-80-8168-444-9.

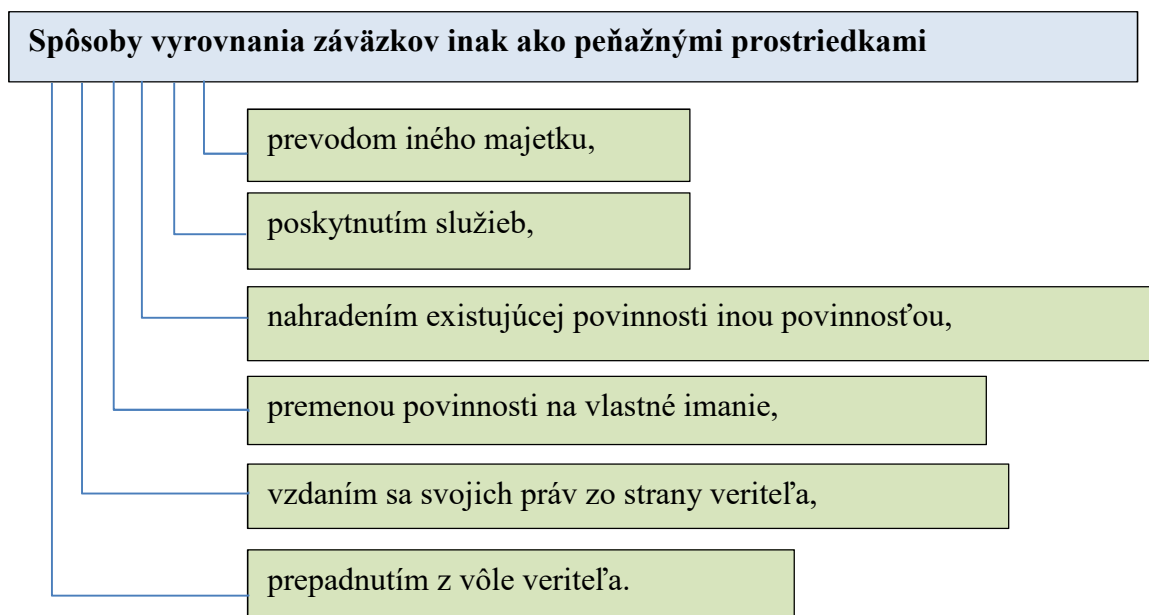
spoľahливо oceniť podľa § 24 až 28; vykazuje sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.“²

V súčasnosti platný zákon o účtovníctve definuje aj iné pasívum. Iným pasívom je „povinnosť účtovnej jednotky, ktorá nespĺňa podmienky na jej zaúčtovanie na účtoch hlavnej knihy a ktorá sa vykazuje v účtovnej závierke v poznámkach.“³

Závazky sú teda súčasťou pasív účtovnej jednotky, ktoré sa vykazujú v súvahe. Predstavujú súčasné povinnosti účtovnej jednotky, sú vždy výsledkom minulých transakcií alebo iných minulých udalostí a od ich vyrovnania sa v budúcnosti očakáva úbytok zdrojov, čiže podnik sa vzdá peňažných prostriedkov predstavujúcich ekonomické úžitky, aby uspokojil nároky svojich veriteľov. K vyrovnaní záväzkov môže dôjsť aj iným spôsobom.⁴

Spôsoby vyrovnania záväzkov inak ako peňažnými prostriedkami uvádza nasledujúca schéma:

Schéma č. 1 Spôsoby vyrovnania záväzkov inak ako peňažnými prostriedkami

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice KRIŠTOFÍK, P. a kol. 2011. Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IFRS. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 49. ISBN 978-80-8078-396-9.

² Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, §2 ods. 4 b).

³ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, §2 ods. 4 l).

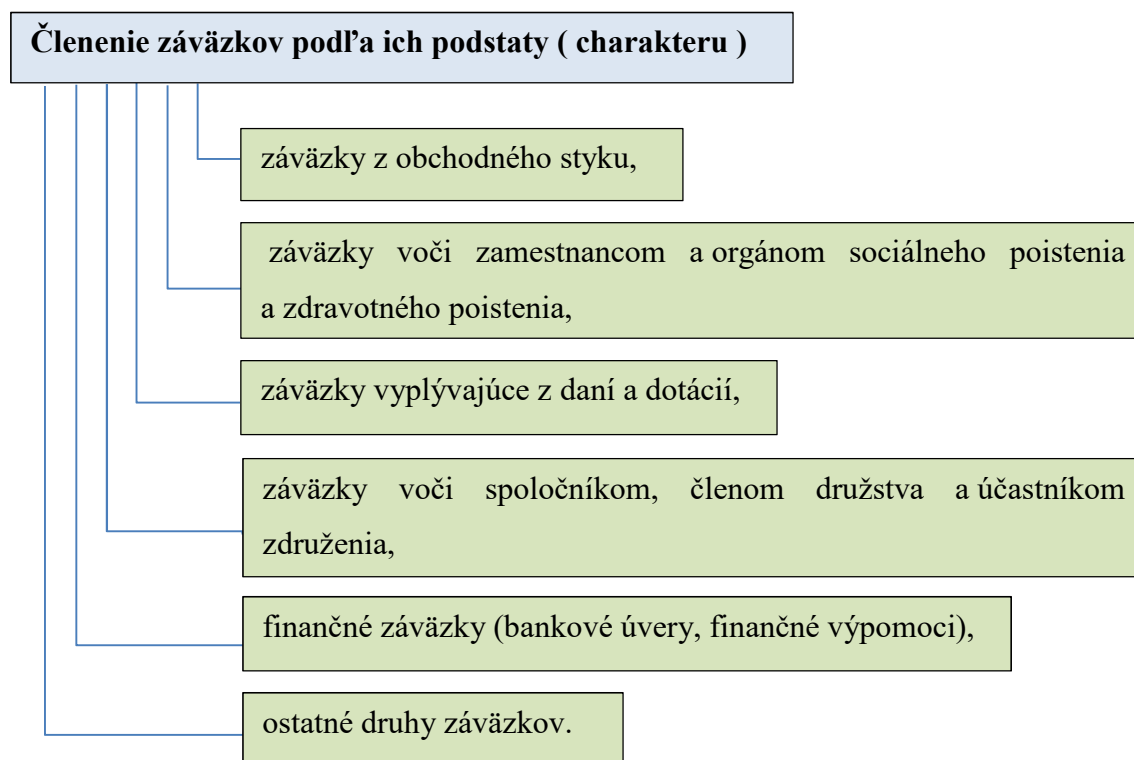
⁴ KRIŠTOFÍK, P. a kol. 2011. *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IFRS*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 49. ISBN 978-80-8078-396-9.

Závazky môžeme členiť z viacerých hľadísk. Z časového hľadiska sa záväzky členia na dlhodobé a krátkodobé. Dlhodobým záväzkom je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobým záväzkom je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom je najviac jeden rok. V prípade, že pri konkrétnom záväzku nie je možné uplatniť členenie podľa týchto kritérií, rozhodujúci bude zámer účtovnej jednotky, s akým daný záväzok vznikol.⁵

Časové hľadisko členenia záväzkov používa účtovná jednotka ako prvé pri vzniku účtovného prípadu, kedy určí, či je záväzok krátkodobý alebo dlhodobý. Toto hľadisko členenia záväzkov sa používa aj pri vykazovaní v súvahe v účtovnej závierke.

Ďalším hľadiskom členenia záväzkov je podľa ich podstaty, čiže charakteru. Členenie záväzkov podľa ich podstaty (charakteru) uvádza nasledujúca schéma:

Schéma č. 2 Členenie záväzkov podľa ich podstaty (charakteru)

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. Účtovníctvo. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. s. 41. ISBN 978-80-8168-444-9.

⁵ Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §12, ods. 2,3.

Každá základná skupina sa ďalej člení na jednotlivé druhy, napríklad záväzky voči dodávateľom, záväzky z prijatých preddavkov, záväzky zo zmieniek (zmenky na úhradu), záväzky voči zamestnancom, záväzky zo sociálneho fondu, záväzky voči spoločníkom pri rozdeľovaní zisku, bežné bankové úvery, dlhodobé bankové úvery.⁶

Toto členenie uplatňuje účtovná jednotka pri vzniku účtovného prípadu ako druhé v poradí, hneď potom ako určí, či má daný záväzok dlhodobý alebo krátkodobý charakter. Účtovná jednotka môže používať ku každému druhu účtu záväzkov aj analytickú evidenciu. Analytická evidencia poskytuje presné, jasné a prehľadné informácie o konkrétnych druhoch záväzkov. Vedie sa na analytických účtoch, ktoré sú vytvorené k syntetickému účtu. Zvyčajne sú účtovné informačné systémy vytvorené tak, že jednotlivé účtovné prípady sa účtujú hneď na analytické účty. Účtovný program (napríklad SAP) zaúčtované účtovné prípady z analytických účtov automaticky zlúči a zaúčtuje aj na príslušný syntetický účet. Analytická evidencia záväzkov sa môže viesť podľa dohodnutej doby splatnosti záväzkov, podľa jednotlivých veriteľov, podľa meny alebo podľa špecifických potrieb účtovnej jednotky. V prípade, že účtovná jednotka je vo vzťahu s prepojenými účtovnými jednotkami, vedie jednotlivé záväzky voči týmto subjektom na osobitných analytických účtoch.

Iné pasíva sa na rozdiel od záväzkov nevykazujú v súvahe, ale vykazujú sa v poznámkach. Inými pasívami sú:

- **podmienené záväzky** – sú to záväzky, ktoré vyplývajú napríklad z rôznych súdnych rozhodnutí, z poskytnutých záruk, zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z poskytnutého ručenia za tretiu osobu. Takýmito podmienenými záväzkami je:
 1. možná povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti a ktorej existencia závisí od toho, či nastane alebo nenastane jedna alebo viac neistých udalostí v budúcnosti, ktorých vznik nezávisí od účtovnej jednotky, alebo
 2. povinnosť, ktorá vznikla ako dôsledok minulej udalosti, ktorá sa však nevykazuje v súvahe, pretože nie je pravdepodobné, že na splnenie tejto povinnosti bude potrebný úbytok ekonomických úžitkov alebo výška tejto povinnosti sa nedá spoľahlivo oceniť,

⁶ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. s. 41. ISBN 978-80-8168-444-9.

- **ostatné finančné povinnosti**, ktoré sa nevykazujú v súvahe, ale vykazujú sa v poznámkach, napríklad nejaká povinnosť vyplývajúca zo zákona alebo zmluvná povinnosť účtovnej jednotky odobrať určité množstvo tovaru alebo služieb, uskutočniť nejaké investície alebo veľké opravy,
- **zaznamenané záväzky na podsúvahových účtoch.**⁷

Iné pasíva sú dôležitou súčasťou účtovnej závierky. Uvádzajú sa v poznámkach a môžu poskytovať významné informácie interným a externým používateľom účtovnej závierky. Napríklad to môžu byť informácie o tom, že účtovná jednotka je aktuálne v súdnom spore o uznanie určitého záväzku. V prípade, že účtovná jednotka daný súdny spor prehrá, bude musieť daný záväzok protistrane uhradiť. Ak je suma tohto záväzku vysoká, môže to mať výrazný vplyv na finančnú situáciu účtovnej jednotky. Táto informácia môže byť významná napríklad pre investorov, ktorí sa rozhodujú, či nakúpia akcie tohto podniku.

Podobným príkladom môže byť poskytnuté ručenie podniku za tretiu osobu. V prípade, že dlžník nebude schopný splácať svoj záväzok, presunie sa povinnosť splatenia záväzku na účtovnú jednotku, ktorá v danom vzťahu vystupuje ako ručiteľ. Ak je suma záväzku vysoká, môže to výrazne zmeniť ekonomickú situáciu účtovnej jednotky.

V diplomovej práci sa zameriame na krátkodobé záväzky účtovnej jednotky, ktoré budeme členiť podľa ich podstaty (charakteru). Problematike dlhodobých záväzkov sa v diplomovej práci nebudeme venovať.

Keďže väčšina účtovných jednotiek v Slovenskej republike používa ako účtovnú sústavu podvojnú účtovníctvo, zameriame sa na účtovanie krátkodobých záväzkov v sústave podvojného účtovníctva.

1.2 Zúčtovacie vzťahy

Podnik pôsobí v určitom prostredí a prichádza do vzťahu s inými subjektami, ktoré sú súčasťou tohto prostredia. Predmetom účtovníctva sú kvantifikované (ocenené) vzťahy podniku k vonkajšiemu prostrediu, ale taktiež kvantifikované vzťahy vo vnútri podniku. Tieto dva typy vzťahov označujeme spoločným názvom zúčtovacie vzťahy. V podvojnóm

⁷ ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. s. 42 . ISBN 978-80-8168-444-9.

účtovníctve sú na účtovanie zúčtovacích vzťahov vymedzené účty účtovej triedy 3 s názvom Zúčtovacie vzťahy.⁸

Zúčtovacie vzťahy zahŕňajú väčšinu vzťahov, ktoré má podnik s ostatnými subjektami. Ide najmä o pohľadávky a záväzky z obchodného styku, zo vzťahov so zamestnancami, so spoločníkmi a združením, s inštitúciami sociálneho a zdravotného poistenia, s rôznymi úverovými inštitúciami a so štátnou správou. Pohľadávky a záväzky tvoria veľmi významnú súčasť aktív a pasív účtovnej jednotky, ktorá hovorí o budúcich peňažných tokoch. Pohľadávky sú právne nároky účtovnej jednotky na inkaso peňažných prostriedkov od svojich dlžníkov. Záväzky predstavujú povinnosť účtovnej jednotky uhradiť peňažné prostriedky svojim veriteľom. Výška záväzkov má priamy vplyv na ukazovateľ zadĺženosti, ktorý skúma banka pri rozhodovaní o poskytnutí bankového úveru účtovnej jednotke.

Krátkodobé záväzky sa pri svojom vzniku oceňujú menovitou hodnotou, čiže sumou, na ktorú záväzok znie (peňažná suma uvedená na účtovnom doklade). Pri prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. sumou, na ktorú znejú zvýšenou o náklady súvisiace s obstaraním. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sa musí vykonať inventarizácia zúčtovacích vzťahov. V rámci inventarizácie sa posudzuje úplnosť krátkodobých záväzkov, správnosť a reálnosť ich ocenenia a rôzne rizikové faktory. V prípade zistených rozdielov sa tieto zaúčtujú priamo na účte záväzkov súvzťažne s nákladmi alebo s výnosmi. K záväzkom sa opravné položky netvoria.⁹

Úhradu záväzku môže účtovná jednotka zrealizovať v hotovosti, prevodom peňažných prostriedkov na bežný účet alebo na devízový účet svojho veriteľa. Pri úhrade záväzku v cudzej mene vznikajú kurzové rozdiely (kurzový zisk alebo kurzová strata), ktoré predstavujú pre účtovnú jednotku finančný náklad alebo finančný výnos.

Záväzky sú súčasťou pasív účtovnej jednotky. Pri otvorení účtovných kníh sa začiatkový stav na účtoch záväzkov zaúčtuje na stranu Dal súvzťažne s účtom 702 – Začiatkový účet súvahový. Vznik záväzku sa účtuje na strane Dal a zánik záväzku, čiže jeho úhrada alebo vyrovnanie iným spôsobom na strane Má dať účtu záväzku. Pri uzatváraní účtovných kníh na konci účtovného obdobia sa konečný zostatok vyčíslí na strane Dal účtu záväzku. Následne sa preúčtuje na stranu Má dať súvzťažne s účtom 701 – Konečný účet súvahový.

⁸ MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 59. ISBN 978-80-225-3321-8.

⁹MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 60. ISBN 978-80-225-3321-8.

Účet záväzkov, jeho začiatkový stav, prírastky, úbytky a konečný zostatok sú uvedené na nasledujúcom obrázku:

Obrázok č. 1 Účet záväzkov

Účet záväzkov			
Md			D
Zánik záväzku	XXX	ZS	XXX
		Vznik záväzku	XXX
		KZ	XXX

Vlastné spracovanie na základe učebnice ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. Účtovníctvo. Bratislava : Iura Edition, 2016. s. 145. ISBN 978-80-8168-444-9.

Záväzky predstavujú povinnosť účtovnej jednotky, ktorá sa vykazuje v súvahe. Sú časťou obchodného majetku podniku, ktorá patrí veriteľom.

1.3 Krátkodobé záväzky z obchodného styku

Záväzky z obchodného styku vznikajú v súvislosti s hospodárskou činnosťou podniku. Patria sem najmä záväzky voči dodávateľom, prijaté krátkodobé preddavky od odberateľov a krátkodobé zmenky na úhradu, ako úverové prostriedky z hľadiska dlžníka.¹⁰

Záväzky voči dodávateľom vznikajú pri nákupe potrebného materiálu na zabezpečenie výrobného procesu alebo poskytovanie služieb zákazníkom, pri nákupe tovaru alebo iných zásob, ktoré podnik obstaráva za účelom ich ďalšieho predaja. Tieto záväzky sú splatné podľa platobných podmienok požadovaných dodávateľom, pričom doba ich splatnosti nie je dlhšia ako jeden rok. Účtujú sa vždy v menovitej hodnote, t. j. v budúcej hodnote v čase ich splatnosti, pretože časový úsek medzi vznikom záväzku a jeho úhradou je najviac jeden rok.¹¹

¹⁰ MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 59. ISBN 978-80-225-3321-8.

¹¹ KRÍŠTOFÍK, P. a kol. 2011. *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IFRS*. Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 480. ISBN 978-80-8078-396-9.

Závazky voči dodávateľom sa účtujú na účte 321 – Dodávatelia. Účtovná jednotka si môže k tomuto účtu viesť podrobnú analytickú evidenciu podľa jednotlivých dodávateľov. Účtovanie krátkodobého záväzku voči dodávateľovi a jeho úhradu uvádza tabuľka č. 1 s názvom Krátkodobé záväzky voči dodávateľom.

Tabuľka č. 1 Krátkodobé záväzky voči dodávateľom

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za materiál			
		a) cena materiálu	1000	111	-
		b) DPH	200	343	-
		c) spolu	1200	-	321
2.	VBÚ	Úhrada faktúry dodávateľovi	1200	321	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 63. ISBN 978-80-225-3321-8.

Podnik môže obchodovať aj so zahraničnými obchodnými partnermi, vtedy vznikajú účtovnej jednotke záväzky voči dodávateľom, ktoré sa na základe účtovných dokladov oceňujú v cudzej mene. Účtovná jednotka je v súlade so zákonom o účtovníctve povinná uskutočniť prepočet cudzej meny na menu euro. Záväzok v cudzej mene sa prepočíta na menu euro ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu, ktorým je deň vzniku záväzku referenčným kurzom ECB, prípadne NBS platným v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Účtovná jednotka môže záväzok uhradiť v cudzej mene z bežného eurového účtu, z devízového účtu alebo z valutovej pokladnice. Úhrada záväzku sa ocení v deň uskutočnenia účtovného prípadu v skutočnej výške, a to pri úhrade:

- **z devízového účtu** – na prepočet sa použije referenčný kurz ECB, prípadne NBS platný v deň predchádzajúci dňu úhrady záväzku,
- **z eurového účtu** – na prepočet sa použije kurz komerčnej banky devízy nákup platný v deň úhrady záväzku,
- **v hotovosti z valutovej pokladnice** – na prepočet sa použije referenčný kurz ECB, prípadne NBS platný v deň predchádzajúci dňu úhrady záväzku. V deň uskutočnenia účtovného prípadu, ktorým je deň úhrady záväzku

v cudzej mene, vzniká účtovnej jednotke kurzový rozdiel, ktorý má vplyv na jej výsledok hospodárenia.¹²

Kurzový rozdiel vzniká ako rozdiel v ocenení kurzom ku dňu vzniku záväzku a ku dňu úhrady záväzku, ktorý sa zaúčtuje podľa charakteru na účet 563 – Kurzová strata alebo 663 – Kurzový zisk.¹³

Kurzový zisk a kurzová strata majú vplyv na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky. Kurzový zisk predstavuje pre účtovnú jednotku finančný výnos a kurzová strata finančný náklad. Súvzťažným účtom je účet 321 – Dodávatelia. Účtovanie prijatej faktúry od zahraničného dodávateľa, jej úhrada a vyčíslenie kurzového rozdielu uvádza tabuľka č. 2 Úhrada záväzku z devízového účtu.

Tabuľka č. 2 Úhrada záväzku z devízového účtu

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	PFA	Prijatá faktúra od zahraničného dodávateľa za materiál v sume 4000 USD. Kurz ECB v deň vzniku záväzku 1€ = 1,28 USD	3125	111	321
2.	VBÚ	Úhrada záväzku z devízového účtu . Kurz ECB v deň úhrady záväzku 1€ = 1,26 USD	3174,60	321	221
3.	IÚD	Zaúčtovanie vzniknutého kurzového rozdielu	49,60	563	321

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 63. ISBN 978-80-225-3321-8.

V prípade, že záväzok v cudzej mene zostane ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka neuhradený, suma neuhradeného záväzku v cudzej mene sa prepočíta referenčným kurzom ECB, prípadne NBS platným v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Vzniknutý rozdiel sa zaúčtuje podľa charakteru na účet 563 – Kurzová strata alebo na účet 663 – Kurzový zisk¹⁴

¹² SKLENKA, M. a kol. 2016. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. s. 27. ISBN 978-80-8168-489-0.

¹³MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 64. ISBN 978-80-225-3321-8.

¹⁴SKLENKA, M. a kol. 2016. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. s. 31. ISBN 978-80-8168-489-0.

Dodávateľ môže pri predaji výrobkov, tovaru, služieb, dlhodobého nehmotného alebo dlhodobého hmotného majetku požadovať od svojho odberateľa poskytnutie preddavku. Stáva sa to zvyčajne pri objednávkach veľkého množstva tovaru alebo pri vyšších cenách tovaru. Poskytnutím preddavku odberateľ pomáha dodávateľovi znášať vysoké finančné náklady, ktoré musí dodávateľ vynaložiť na splnenie objednávky.

Dodávateľovi vzniká záväzok z titulu prijatého preddavku, ktorý sa následne zúčtuje s pohľadávkou. Pohľadávka vznikne dodávateľovi pri splnení dodávky. Môžu nastať tri rôzne situácie:

- poskytnutý preddavok je v rovnakej výške ako suma vystavenej faktúry,
- poskytnutý preddavok je nižší ako suma vystavenej faktúry,
- poskytnutý preddavok je vyšší ako suma vystavenej faktúry.

V prípade, ak je suma prijatého preddavku nižšia ako suma vystavenej faktúry, odberateľ uhradí dodávateľovi vzniknutý rozdiel. Ak je suma prijatého preddavku vyššia ako suma vystavenej faktúry, dodávateľ vráti odberateľovi časť preddavku, o ktorú preddavok prevyšuje sumu pohľadávky.

Prijaté krátkodobé preddavky od odberateľa pred splnením dodávky sa účtujú na účte 324 – Prijaté preddavky. Účtovanie prijatého preddavku, jeho následné zúčtovanie a úhrada rozdielu medzi prijatým preddavkom a sumou vystavenej faktúry sú uvedené v tabuľke č. 3 Prijatý krátkodobý preddavok od odberateľa.

Tabuľka č. 3 Prijatý krátkodobý preddavok od odberateľa

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VBÚ	Prijatý preddavok od odberateľa za dodávku tovaru	1500	221	324
2.		Vystavený doklad o zdaniteľnom plnení			
		a) preddavok bez DPH	1250	-	-
		b) DPH	250	324	343
		c) spolu preddavok	1500	-	-
3.	VFA	Vystavená faktúra odberateľovi za tovar			
		a) predajná cena tovaru	4000	311	604
		b) preddavok	1250	324	311
		c) DPH z rozdielu	550	311	343
4.	VBÚ	Inkaso od odberateľa	3300	221	311

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 66. ISBN 978-80-225-3321-8.

Odberateľ môže svoj záväzok voči dodávateľovi vyrovnáť aj poskytnutím zmenky. Môže ísť o vlastnú zmenku alebo o akceptovanú cudziu zmenku. Menovitá hodnota zmenky býva o niečo vyššia ako suma záväzku. Rozdiel medzi menovitou hodnotou zmenky a sumou záväzku predstavuje zmenkový úrok, ktorý platí odberateľ dodávateľovi.

Vydané vlastné zmenky a akceptované cudzie zmenky pri ich použití na uspokojenie krátkodobého záväzku voči dodávateľovi sa účtujú na účte 322 – **Zmenky na úhradu**.¹⁶

Účtovanie prijatej faktúry a jej úhrady prostredníctvom zmenky je uvedené v tabuľke č. 4 s názvom Zmenka na úhradu.

Tabuľka č. 4 Zmenka na úhradu

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za materiál			
		a) cena materiálu	1000	111	-
		b) DPH	200	343	-
		c) spolu	1200	-	321
2.	VBÚ	Úhrada faktúry dodávateľovi zmenkou:			
		a) suma záväzku	1200	321	-
		b) zmenkový úrok	100	562	-
		c) menovitá hodnota zmenky	1300	-	322

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 65. ISBN 978-80-225-3321-8.

Ostatné krátkodobé záväzky z obchodných vzťahov, napríklad uplatnenie reklamácie odberateľmi, záväzok voči obchodnému partnerovi, ktorý preberá záručné záväzky za predané výkony, sa účtujú na účte 325 – Ostatné záväzky¹⁷

Účtovanie reklamácie u dodávateľa je uvedené v tabuľke č. 5 Účtovanie reklamácie u dodávateľa.

¹⁶Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §50, ods. 2.

¹⁷Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §50, ods. 5.

Tabuľka č. 5 Účtovanie reklamácie u dodávateľa

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VFA	Faktúra odberateľovi za predaj tovaru	10000	311	604
2.	VÝD	Vyskladnenie predaného tovaru	7000	504	132
3.	VBÚ	Ínkaso faktúry na bankový účet	10000	221	311
4.	Doklad o oprave	Odberateľ reklamoval časť dodávky, dodávateľ reklamáciu uznal a vystavil doklad o oprave	1500	604	325
5.	VBÚ	Úhrada reklamovanej sumy na účet odberateľa	1500	325	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2014. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I., zberka riešených a neriešených príkladov. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 130. ISBN 978-80-8168-018-2.

1.4 Zúčtovacie vzťahy so zamestnancami a s orgánmi zdravotného a sociálneho poistenia

Zamestnanci vykonávajú v podniku prácu, za ktorú dostávajú peňažnú odmenu. Podniku tak vznikajú mzdové náklady vo výške hrubej mzdy a súčasne záväzky voči svojim zamestnancom. Zamestnávateľ je povinný zrážať svojim zamestnancom z hrubej mzdy 13,4 % pre zdravotnú a sociálnu poisťovňu a 19 % zo zdaniteľného základu na daň z príjmov. Čistá mzda je následne vyplatená zamestnancom. Ako doklad na zaúčtovanie miezd slúži zúčtovacia a výplatná listina (ZVL).¹⁸

Svojim nadobudnutým vzdelaním, schopnosťami a zručnosťami sa zamestnanci spolupodieľajú na kvalite výstupov podniku a na jeho konkurencieschopnosti. Pomáhajú tak naplňať strategické ciele, ktoré si podnik stanovil. Investovanie do ľudského kapitálu sa tak môže stať výraznou konkurenčnou výhodou podniku.

Záväzky voči zamestnancom (z pracovnoprávných vzťahov) a zrážky z miezd zamestnancov na zdravotné poistenie, sociálne poistenie, na daň z príjmu a na platenie rôznych záväzkov zamestnancov sa účtujú na účte 331 – Zamestnanci.¹⁹

¹⁸MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 66. ISBN 978-80-225-3321-8.

¹⁹Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §51, ods. 1.

V nasledujúcej tabuľke č. 6 s názvom Účtovanie miezd je uvedené účtovanie priznania hrubých miezd, účtovanie rôznych zrážok z miezd a úhrada čistých miezd na bankové účty jednotlivých zamestnancov.

Tabuľka č. 6 Účtovanie miezd

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	ZVL	Priznané hrubé mzdy zamestnancom	15000	521	331
2.	ZVL	Nárok zamestnancov na nemocenské dávky (prvých 10 dní)	700	524	331
3.	ZVL	Zrážka z miezd zamestnancov na zdravotné a sociálne poistenie (platné zamestnancami)	2010	331	336
4.	ZVL	Zrážka z miezd zamestnancov na daň z príjmov	2850	331	342
5.	ZVL	Zrážka z miezd zamestnancov na sporenie (výživné, pôžičky)	1200	331	379
6.	VBÚ	Výplata miezd zamestnancom na ich osobné účty	9640	331	221
7.	VBÚ	Úhrada záväzku zdravotnej a sociálnej poisťovni	2010	336	221
8.	VBÚ	Úhrada záväzku daňovému úradu	2850	342	221
9.	VBÚ	Úhrada záväzku na sporenie (výživné, pôžičky)	1200	379	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 67. ISBN 978-80-225-3321-8.

Ostatné záväzky voči zamestnancom, ktoré sa netýkajú miezd, napríklad nárok zamestnancov na náhradu cestovných výdavkov sa účtujú na účte 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom.²⁰

Vyúčtovanie pracovnej cesty zamestnanca a úhradu vzniknutého záväzku uvádza tabuľka č. 7 Ostatné záväzky voči zamestnancom.

²⁰ Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §51, ods. 2.

Tabuľka č.7 Ostatné záväzky voči zamestnancom

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	IÚD	Vyúčtovanie pracovnej cesty zamestnanca po predložení cestovného príkazu:			
		a) výška cestovného podľa cestovných lístkov	200	512	333
	VPD	b) úhrada cestovných výdavkov v hotovosti	200	333	211

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 68. ISBN 978-80-225-3321-8.

Pri vyslaní zamestnanca na služobnú cestu môže zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi preddavok na služobnú cestu. Po návrate zo služobnej cesty predloží zamestnanec zamestnávateľovi jednotlivé doklady o cestovných výdavkoch. Zamestnávateľ následne zúčtuje poskytnutý preddavok a cestovné náklady zamestnanca. Môžu nastať tri rôzne situácie:

- suma poskytnutého preddavku je rovnaká ako suma cestovných výdavkov,
- suma poskytnutého preddavku je nižšia ako suma cestovných výdavkov,
- suma poskytnutého preddavku je vyššia ako suma cestovných výdavkov.

V prípade, že suma poskytnutého preddavku zamestnancovi je nižšia ako suma cestovných výdavkov, účtovnej jednotke vzniká voči zamestnancovi záväzok, ktorý sa zaúčtuje na účte 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom. Ak je suma poskytnutého preddavku vyššia ako suma cestovných výdavkov, účtovnej jednotke vzniká voči zamestnancovi pohľadávka, ktorá sa zaúčtuje na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom.

V oblasti zúčtovacích vzťahov voči spoločníkom plní osobitnú úlohu účet 366 – Záväzky voči spoločníkom a členom zo závislej činnosti. Na tomto účte sa účtujú záväzky voči spoločníkom v spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditistom komanditných spoločností a členom družstiev z pracovnoprávných vzťahov vrátane sociálneho poistenia. Súvzťažným účtom je účet 522 – Prijmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti.²¹

²¹ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 187. ISBN 978-80-8078-567-3.

Individuálny podnikateľ, ktorý je označovaný aj samostatne zárobkovo činná osoba (t. j. fyzická osoba, ktorá podniká, na daňové účely preukazuje výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov a účtuje v sústave podvojného účtovníctva), účtuje poistné na sociálne poistenie a poistné na zdravotné poistenie v celkovej zákonom stanovenej výške z vymeriavacieho základu a sú pre neho nákladom, o ktorom sa účtuje na stranu Má dať účtu 526 – Sociálne náklady fyzickej osoby – podnikateľa a na stranu Dal účtu 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia.²²

Zamestnávateľ je povinný vykonávať svojim zamestnancom zrážky z miezd na zdravotné a sociálne poistenie. Taktiež je povinný platiť príspevky na zdravotné a sociálne poistenie za svojich zamestnancov. Tieto záväzky voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia sa účtujú na účte 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia.

Účtovanie záväzkov voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia uvádza tabuľka č. 8 s názvom Záväzky voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia.

Tabuľka č. 8 Záväzky voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	IÚD	Záväzok z titulu zákonného poistného 35,2 % z hrubých miezd	5280	524	336
2.	ZVL	Zrážka z miezd zamestnancov na sociálne a zdravotné poistenie 13,4 % z hrubých miezd	2010	331	336
3.	IÚD	Dobrovoľné poistné zamestnávateľa nad rámec zákona	700	525	336
4.	VBÚ	Úhrada záväzku voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia	7990	336	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 68. ISBN 978-80-225-3321-8.

²² tamtiež

1.5 Závazky vyplývajúce z daní

Daň môžeme charakterizovať ako „, povinnú, zákonom určenú, neekvivalentnú, zvyčajne sa opakujúcu platbu, ktorú daňové subjekty odvádzajú štátu v určenej výške a v stanovenom termíne.“²³

Dane sú najvýznamnejšou zložkou príjmov štátneho rozpočtu. Sú upravené rôznymi zákonmi. Súhrn jednotlivých daní, ktoré sa vyberajú na území Slovenskej Republiky predstavuje daňovú sústavu. V súčasnosti daňovú sústavu tvoria tieto dane:²⁴

- **priame dane** – vyrubujú sa z príjmu alebo majetku daňovníka,
- **nepriame dane** – sú zahrnuté v cene tovarov a služieb, do štátneho rozpočtu ich odvádza predajca tovaru alebo služby.

Medzi **priame dane** patria dôchodkové dane, majetkové dane a ostatné priame dane.²⁵

Dôchodkové dane:

- daň z príjmov:
 - o daň fyzickej osoby,
 - o daň právnickej osoby,
 - o daň z emisných kvót.

Majetkové dane:

- daň z nehnuteľností:
 - o daň z pozemkov,
 - o daň zo stavieb,
 - o daň z bytov.

Ostatné priame dane:

- daň za psa,
- daň za užívanie verejného priestranstva,
- daň za ubytovanie,
- daň za predajné automaty,
- daň za nevýherné hracie prístroje,

²³ SCHULTZOVÁ, A. a kol. 2011. *Daňovníctvo, daňová teória a politika I.* Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 30. ISBN 978-80-8078-407-2.

²⁴ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 192. ISBN 978-80-8078-567-3.

²⁵ SCHULTZOVÁ, A. a kol. 2011. *Daňovníctvo, daňová teória a politika I.* Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 32. ISBN 978-80-8078-407-2.

- daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta,
- daň za jadrové zariadenie,
- daň z motorových vozidiel

Medzi **nepriame dane** (dane zo spotreby) patria:²⁶

- **Univerzálna daň zo spotreby:**
 - daň z pridanej hodnoty.
- **Selektívne dane:**
 - spotrebná daň z vína,
 - spotrebná daň z piva,
 - spotrebná daň z liehu,
 - spotrebná daň z tabakových výrobkov,
 - spotrebná daň z minerálneho oleja,
 - spotrebná daň z elektriny, uhlia a zemného plynu.

Pri priamych daniach poznáme konkrétne meno daňovníka, ktorý daň platí. Pri nepriamych daniach nepoznáme konkrétne meno daňovníka, daň je zahrnutá v cene nakupovaných tovarov a služieb. Jednotlivé dane plynú do štátneho rozpočtu alebo do rozpočtov miest a obcí a slúžia na zabezpečenie úloh štátu.

Dane a poplatky sa účtujú na účtoch účtovej skupiny 34 – Zúčtovanie daní a dotácií, do ktorej patria nasledovné účty:

- 341 – Daň z príjmov,
- 342 – Ostatné priame dane,
- 343 – Daň z pridanej hodnoty
- 345 – Ostatné dane a poplatky.

Tieto účty patria medzi účty s premenlivým zostatkom. Znamená to, že môžu mať zostatok vo forme záväzku alebo vo forme pohľadávky. Podľa charakteru zostatku sa vykazujú v súvahe buď na strane aktív alebo na strane pasív.

Podľa zákona o dani z príjmov je účtovná jednotka povinná vyčíslit' daň z príjmov právnických osôb, podať daňové priznanie a uvedenú daň v stanovenom termíne zaplatiť. Daň z príjmov právnických osôb je zdanený výsledok hospodárenia účtovnej jednotky po jeho úprave na daňový základ dane. Výpočet daňového základu a dane sa vykonáva mimo sústavy účtovníctva a pre účtovnú jednotku predstavuje náklad, ktorý ovplyvňuje jej

²⁶ SCHULTZOVÁ, A. a kol. 2011. *Daňovníctvo, daňová teória a politika I.* Bratislava : Iura Edition, 2011. s. 33. ISBN 978-80-8078-407-2.

výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov. Vypočítaná daň za dané účtovné a zdaňovacie obdobie sa zaúčtuje na účet 341 – Daň z príjmov.²⁸

Účtovná jednotka platí počas roka preddavky na daň z príjmov. Štát si tým zabezpečuje pravidelnosť príjmov do štátneho rozpočtu. Platené preddavky na daň z príjmov účtuje počas roka účtovná jednotka na ľarchu účtu 341 – Daň z príjmov súvzťažne s účtom 221 – Bankové účty. Pri uzavieraní účtovných kníh sa v prospech účtu 341 – Daň z príjmov účtuje daňová povinnosť, čiže záväzok účtovnej jednotky zo splatnej dane z príjmov voči daňovému úradu za účtovné a zdaňovacie obdobie na základe daňového priznania so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 591 – Splatná daň z príjmov.

Na ľarchu alebo v prospech účtu 341 – Daň z príjmov sa účtuje dodatočné vyrubenie dane a nárok na vrátenie dane z príjmov za predchádzajúce zdaňovacie obdobia, súvzťažne v prospech alebo na ľarchu účtu 595 – Dodatočné odvody dane z príjmov.³⁰

Účtovanie úhrady preddavkov na daň z príjmov a splatnej dane z príjmov v bežnom účtovnom období je uvedené v tabuľke č. 9 Účtovanie preddavkov na daň z príjmov v bežnom účtovnom období.

Tabuľka č. 9 Účtovanie preddavkov na daň z príjmov v bežnom účtovnom období

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VBÚ	Úhrada preddavku na daň z príjmov počas účtovného obdobia (mesačne, štvrťročne)	200	341	221
2.	IÚD	Záväzok splatnej dane z príjmov	1000	591	341

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 197. ISBN 978-80-8078-567-3.

Účtovanie úhrady dane z príjmov za predchádzajúce účtovné obdobie uvádza nasledovná tabuľka č. 10 Účtovanie v nasledujúcom účtovnom období.

²⁸ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 193. ISBN 978-80-8078-567-3.

³⁰ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 194. ISBN 978-80-8078-567-3.

Tabuľka č. 10 Účtovanie v nasledujúcom účtovnom období

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VBÚ	Úhrada splatnej dane z príjmov za predchádzajúce účtovné obdobie	1000	341	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 197. ISBN 978-80-8078-567-3.

Na účte 342 – Ostatné priame dane sa účtuje daň z príjmov, ktorú účtovná jednotka zrazila svojmu zamestnancovi zo mzdy a odvádza ju daňovému úradu ako platiteľ tejto dane. Účtovanie preddavkov na daň z príjmov zamestnancov, spoločníkov, členov družstva a ich úhrady je uvedené v tabuľke č. 11 s názvom Účtovanie preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb.

Tabuľka č. 11 Účtovanie preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	ZVL	Preddavok na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti - zamestnancov	100	331	342
2.	ZVL	Preddavok na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti - spoločníkov a členov družstva	60	366	342
3.	VBÚ	Úhrada záväzku daňovému úradu	160	342	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 197. ISBN 978-80-8078-567-3.

V nasledujúcom účtovnom období vykoná účtovná jednotka ročné zúčtovanie dane z príjmov fyzických osôb, ktorého výsledkom môže byť nedoplatok dane alebo preplatok dane. Účtovanie nedoplatku dane a preplatu dane je uvedené v tabuľke č. 12 Účtovanie v nasledujúcom roku.

Tabuľka č. 12 Účtovanie v nasledujúcom roku

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	ZVL	Ročné zúčtovanie dane z príjmov fyzických osôb - zamestnancov: nedoplatok dane	50	331	342
2.	ZVL	Ročné zúčtovanie dane z príjmov fyzických osôb - zamestnancov: preplatok dane	60	342	331
3.	ZVL	Ročné zúčtovanie dane z príjmov fyzických osôb - spoločníkov a členov družstva: nedoplatok dane	80	366	342
4.	ZVL	Ročné zúčtovanie dane z príjmov fyzických osôb - spoločníkov a členov družstva: preplatok dane	50	342	366

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 200. ISBN 978-80-8078-567-3.

Ďalšou daňou, o ktorej sa účtuje v účtovej skupine 34 – Zúčtovanie daní a dotácii je daň z pridanej hodnoty. V Slovenskej republike je táto daň upravená zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. 5. 2004.

Daň z pridanej hodnoty patrí medzi nepriame dane. Je to všeobecná daň zo spotreby, ktorá je založená na priebežnom zdaňovaní pridanej hodnoty. Zdaňujú sa ňou dodávky všetkých tovarov a služieb s výnimkou tovarov a služieb oslobodených od tejto dane. Daň z pridanej hodnoty tvorí veľmi významný príjem štátneho rozpočtu, nakoľko sa ňou zdaňuje široké spektrum tovarov a služieb. Je transparentná a zabezpečuje trvalý a pravidelný príjem do štátneho rozpočtu počas celého roka. Zatiažuje konečnú spotrebu.

Za platiteľa dane z pridanej hodnoty sa musí účtovná jednotka povinne registrovať vtedy, ak dosiahne za najviac 12 predchádzajúcich po sebe idúcich kalendárnych mesiacov obrat vo výške 49 790 €. Ostatné účtovné jednotky sa môžu registrovať za platiteľa dane dobrovoľne. Zdaniteľnou osobou je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť, pričom sa neberie ohľad na výsledok tejto činnosti. V súčasnosti je v Slovenskej republike základná sadzba dane z pridanej hodnoty 20 % zo základu dane. Na

tovary, ktoré sú uvedené v prílohe zákona o dani z pridanej hodnoty sa uplatňuje znížená sadzba dane z pridanej hodnoty vo výške 10 %.³⁴

Na ťarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty účtuje účtovná jednotka nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. Je to tzv. daň na vstupe, ktorá pre účtovnú jednotku, ktorá dodávku prijala predstavuje pohľadávku voči správcovi dane. V prospech tohto účtu sa účtuje daňová povinnosť dane z pridanej hodnoty, tzv. daň na výstupe, ktorá predstavuje pre účtovnú jednotku, ktorá dodáva, povinnosť platiť daň do štátneho rozpočtu. Predstavuje záväzok voči správcovi dane.

Po skončení zdaňovacieho obdobia (mesačné, štvrťročné) je platiteľ dane z pridanej hodnoty povinný v zákonom stanovenej lehote podať daňové priznanie, v ktorom uvedie výsledný vzťah k štátnemu rozpočtu buď ako vlastnú daňovú povinnosť (záväzok účtovnej jednotky voči štátnemu rozpočtu) alebo nadmerný odpočet (pohľadávka účtovnej jednotky voči štátnemu rozpočtu). V prípade, že daň na výstupe prevyšuje daň na vstupe vznikne vlastná daňová povinnosť. Ak daň na vstupe prevyšuje daň na výstupe, vznikne nadmerný odpočet.³⁶

V prípade, že účtovná jednotka nie je platiteľom tejto dane, daň z pridanej hodnoty sa stáva súčasťou ceny nakupovaného majetku alebo súčasťou nákladov účtovnej jednotky.

Účtovanie dane z pridanej hodnoty na vstupe a na výstupe obsahuje tabuľka č. 13 Účtovanie dane z pridanej hodnoty.

Tabuľka č. 13 Účtovanie dane z pridanej hodnoty

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za materiál:			
		a) cena materiálu	2000	111	-
		b) DPH	400	343	-
		c) spolu	2400	-	321
2.	VFA	Vystavená faktúra odberateľovi za tovar:			
		a) cena tovaru	2500		604
		b) DPH	500		343
		c) spolu	3000	311	

³⁴ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 200. ISBN 978-80-8078-567-3.

³⁶ MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 71. ISBN 978-80-225-3321-8.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe vedeckej monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 72. ISBN 978-80-225-3321-8.

Ďalším druhom nepriamych daní sú spotrebné dane. Štát ich zaviedol s cieľom znížiť spotrebu určitých komodít, ktoré nepriaznivo vplývajú na zdravie obyvateľstva a na životné prostredie. Spotrebiteľ ich zaplatí v cene nakupovaného tovaru, čiže zaťažujú konečnú spotrebu. Výška spotreby sa čiastočne dá regulovať zvyšovaním a znižovaním jednotlivých daňových sadzieb. Spotrebné dane tvoria významnú zložku príjmov štátneho rozpočtu.

Jednotlivé komodity podliehajúce spotrebnej dani a výšku spotrebnej dane na tieto komodity rieši samostatný zákon. Medzi spotrebné dane v súčasnosti patrí daň z vína, daň z piva, daň z liehu, daň z tabakových výrobkov, daň z minerálneho oleja, daň z elektriny, uhlia a zemného plynu. Spotrebná daň je súčasťou základu, z ktorého sa vypočítava daň z pridanej hodnoty.

Spotrebné dane (selektívne) sa účtujú na účte 345 – Ostatné dane a poplatky. V prospech tohto účtu sa účtuje na základe daňových dokladov daňová povinnosť účtovnej jednotky zo spotrebných daní za zdaňovacie obdobie. Zdaňovacím obdobím je kalendárny mesiac. Na ľarchu tohto účtu sa účtuje odvod spotrebných daní alebo preddavkové pevné sumy a vyrovnanie daňovej povinnosti zo spotrebných daní a nárok voči daňovému úradu na vrátenie spotrebných daní za zdaňovacie obdobie. Účtovanie o spotrebných daniach sa usporiada tak, aby bolo možné na jeho podklade preukázať správcovi dane:³⁸

- daňový záväzok za zdaňovacie obdobie,
- nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie,
- zúčtovanie spotrebných daní, ktorým sa vyjadrí celkový vzťah voči správcovi dane za zdaňovacie obdobie.

Účtovanie spotrebnej dane a jej úhrada sú uvedené v tabuľke č. 14 s názvom Účtovanie spotrebnej dane na účte 345 – Ostatné dane a poplatky.

³⁸ Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §52, ods. 11 a), b), 12.

Tabuľka č. 14 Účtovanie spotrebnej dane na účte 345 – Ostatné dane a poplatky

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VFA	Vystavená faktúra odberateľovi za predaj vína:			
		a) predajná cena	1000	-	601
		b) spotrebná daň	150	-	345
		c) DPH	230	-	343
		d) celková fakturovaná suma	1380	311	-
2.	VBÚ	Úhrada záväzku z titulu spotrebnej dane z vína	150	345	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 206. ISBN 978-80-8078-567-3.

Okrem spotrebných daní sa na účte 345 – Ostatné dane a poplatky účtujú aj ďalšie dane, a to daň z motorových vozidiel, daň z nehnuteľností a rôzne poplatky (napr. súdne poplatky, správne poplatky). Účtovanie predpisu dane z motorových vozidiel, dane z nehnuteľnosti, rôznych poplatkov a ich úhrady obsahuje tabuľka č. 15 s názvom Účtovanie majetkových daní a poplatkov na účte 345 – Ostatné dane a poplatky.

Tabuľka č. 15 Účtovanie majetkových daní a poplatkov na účte 345 – Ostatné dane a poplatky

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	IÚD	Predpis daňovej povinnosti dane z motorových vozidiel	300	531	345
2.	IÚD	Predpis daňovej povinnosti dane z nehnuteľnosti	150	532	345
3.	IÚD	Predpis povinnosti rôznych poplatkov	100	538	345
4.	VBÚ	Úhrada daní a poplatkov z bankového účtu	550	345	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 205. ISBN 978-80-8078-567-3.

1.6 Dotácie

Dotácie môžeme charakterizovať ako nenávratné poskytovanie peňažných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu miest a obcí, zo štátnych fondov, od vládnych organizácií, z prostriedkov Európskej únie a podobne. Dotácie sa poskytujú vždy na presne vymedzený a konkrétny účel. Najčastejšie je to na obstaranie dlhodobého majetku, na rozvoj podnikateľskej činnosti, na úhradu nákladov na bežnú činnosť alebo na úhradu úrokov. Nenávratné peňažné výpomoci sa poskytujú aj formou subvencií, vďaka ktorým možno udržať trvalo nízke ceny vybraných výrobkov alebo služieb pre obyvateľstvo. Sú to napríklad potravinárske výrobky, doprava a iné. Postup účtovania subvencií je totožný s postupom účtovania dotácií.⁴⁰

Pre účtovnú jednotku dotácia predstavuje:⁴¹

- príjem peňažných prostriedkov, ktorý sa poskytuje účelovo a nenávratne z rôznych zdrojov,
- záväzok voči subjektu, ktorý dotáciu účtovnej jednotke poskytol. Tento záväzok sa v účtovnej jednotke vykazuje dovtedy, kým nie sú splnené podmienky účelu, na ktorý bola dotácia poskytnutá.

Štát sa prostredníctvom dotácií snaží podporovať rôzne sektory a rôzne druhy činností, napríklad podnikanie, zamestnávanie ľudí s postihnutím, poľnohospodárstvo, stavebníctvo. Častokrát prostredníctvom poskytnutej dotácie subvencuje ceny a prispieva tak k udržaniu stabilných cien (napríklad ceny potravín)

Dotácie, ktoré sú poskytnuté zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie sa účtujú na účte 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu. Dotácie poskytované z iných zdrojov ako zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskej únie sa účtujú na účte 347 – Ostatné dotácie. Nárok na dotáciu sa účtuje na ťarchu účtu 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo 347 – Ostatné dotácie, ak je takmer isté, že budú splnené všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.⁴²

Dotácia sa účtuje priamo v prospech účtu výnosov 648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (v prípade, ak dotácia kompenzuje náklad, ktorý vznikol

⁴⁰ MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 75. ISBN 978-80-225-3321-8.

⁴¹ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 207. ISBN 978-80-8078-567-3.

⁴²Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §52a, ods. 1.

v bežnom účtovnom období) alebo v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období (v prípade, ak ide o dotáciu na obstaranie dlhodobého majetku alebo na náklady na hospodársku činnosť, ktoré vzniknú v budúcnosti). Účtovná jednotka účtuje sumu dotácie do výnosov systematicky v období zodpovedajúcemu vecnému a časovému súladu účtovania súvisiacich nákladov. Keď účtovná jednotka dostane dotáciu na majetok alebo na úhradu nákladov, musí zabezpečiť nulový vplyv na výsledok hospodárenia v bežnom účtovnom období. Na zabezpečenie tohto cieľa slúži účet časového rozlíšenia 384 – Výnosy budúcich období.⁴³

Účtovanie nároku na dotáciu zo štátneho rozpočtu na obstaranie odpisovaného dlhodobého majetku a nároku na dotáciu zo štátneho rozpočtu na náklady a jej príjem na bankový účet uvádza nasledujúca tabuľka č. 16 Účtovanie nároku na dotáciu a jej príjem.

Tabuľka č. 16 Účtovanie nároku na dotáciu a jej príjem

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	IÚD	Nárok na dotáciu zo štátneho rozpočtu na obstaranie odpisovaného dlhodobého majetku	10000	346	384
2.	IÚD	Nárok na dotáciu zo štátneho rozpočtu na náklady, ktoré kompenzujú náklady bežného účtovného obdobia	2000	346	648
3.	VBÚ	Príjem dotácie zo štátneho rozpočtu na bankový účet	12000	221	346

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 208. ISBN 978-80-8078-567-3.

Nasledujúca tabuľka č. 17 s názvom Účtovanie dotácie na dlhodobý majetok odpisovaný uvádza účtovanie nároku na dotáciu zo štátneho rozpočtu na obstaranie odpisovaného dlhodobého majetku, účtovanie príjmu dotácie, zaradenia dlhodobého majetku a jeho odpisovania.

⁴³ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 207. ISBN 978-80-8078-567-3.

Tabuľka č. 17 Účtovanie dotácie na dlhodobý majetok odpisovaný

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	IÚD	Nárok na dotáciu zo štátneho rozpočtu na obstaranie odpisovaného dlhodobého majetku	15000	346	384
2.	VBÚ	Príjem dotácie zo štátneho rozpočtu	15000	221	346
3.	PFA	Faktúra od dodávateľa za nákup odpisovaného dlhodobého hmotného majetku (napr. výrobná linka)	15000	042	321
4.	PoZ	Zaradenie dlhodobého hmotného majetku do používania	15000	022	042
5.	IÚD	Odpis dlhodobého hmotného majetku	200	551	082
6.	IÚD	Zaučtovanie príslušnej časti výnosov budúcich období (v sume odpisu)	200	384	648

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 210. ISBN 978-80-8078-567-3.

1.7 Krátkodobé finančné záväzky

Účtovná jednotka účtuje o krátkodobých finančných záväzkoch, ktoré vznikajú pri získavaní peňažných prostriedkov, resp. krátkodobého finančného majetku na účtoch účtovných skupín 23 – Bežné bankové úvery a 24 – Iné krátkodobé finančné výpomoci. Účtová skupina 23 – Bežné bankové úvery obsahuje účty 231 – Krátkodobé bankové úvery a 232 – Eskontné úvery. V účtovej skupine 24 – Iné krátkodobé výpomoci sú vymedzené účty 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy a 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci.⁴⁴

Na účte 231 – Krátkodobé bankové úvery sa účtujú úvery poskytnuté bankou, ktoré majú dobu splatnosti do jedného roka so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty. V prípade, že banka uhradí platobný doklad priamo z bankového úveru, účtuje sa poskytnutý úver v prospech bankového úveru so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu záväzku, napríklad účtu 321 – Dodávatelia. Účtovným dokladom na

⁴⁴ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 207. ISBN 978-80-8078-567-3.

účtovanie krátkodobých bankových úverov sú výpisy z účtu bankového úveru a bankového účtu.⁴⁵

Na preklopenie časového nesúladu medzi príchodom jednotlivých výpisov z účtov sa používa účet 261 – Peniaze na ceste. Účtovanie poskytnutia krátkodobého úveru a jeho splácania uvádza tabuľka č. 18 Účtovanie krátkodobého bankového úveru.

Tabuľka č. 18 Účtovanie krátkodobého bankového úveru

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VÚÚ	Poskytnutie krátkodobého bankového úveru	10000	261	231
2.	VBÚ	Poskytnutie krátkodobého bankového úveru	10000	221	261
3.	VBÚ	Splácanie krátkodobého bankového úveru z bankového účtu	1500	261	221
4.	VÚÚ	Splácanie krátkodobého bankového úveru z bankového účtu	1500	231	261

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 211. ISBN 978-80-8078-567-3.

Na účte 232 – Eskontné úvery sa účtujú úvery poskytnuté bankou na eskontované zmenky alebo iné cenné papiere, ktoré banka prevzala na inkaso až do času ich splatnosti.⁴⁶

Účtovanie poskytnutia eskontného úveru je uvedené v tabuľke č. 19 s názvom Účtovanie eskontného úveru.

Tabuľka č. 19 Účtovanie eskontného úveru

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VBÚ	Poskytnutie úveru bankou pri eskontácii zmenky:			
		a) výpis z eskontného úveru	2000	261	232
		b) výpis z bankového účtu	2000	221	261
2.	IÚD	Úhrada zmenky zmenkovým dlžníkom - avízo banky o splátke eskontného úveru	2000	232	313

⁴⁵ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 211. ISBN 978-80-8078-567-3.

⁴⁶ MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch.* Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 58. ISBN 978-80-225-3321-8.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe monografie MANOVÁ, E. 2011. Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 58. ISBN 978-80-225-3321-8.

Na účte 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy sa účtujú krátkodobé dlhopisy, ktoré vydala účtovná jednotka a majú splatnosť do jedného roka. Vydané krátkodobé dlhopisy účtuje emitent ako záväzok na jednej strane a ako pohľadávku z vydaných dlhopisov na druhej strane. Peňažné prostriedky, ktoré účtovná jednotka získala emisiou dlhopisov účtuje na základe inkasa od nadobúdateľov dlhopisov na ľarchu účtu 221 – Bankové účty, prípadne 211 – Pokladnica so súvzťažným zápisom v prospech účtu 375 – Pohľadávky z emitovaných dlhopisov. Úhradu splatných dlhopisov účtuje emitent na ľarchu účtu 241 – Vydané krátkodobé dlhopisy a v prospech účtu 221 – Bankové účty, prípadne 211 – Pokladnica.⁴⁷

Účtovanie emisie krátkodobých dlhopisov, ich predaja a následnej úhrady v deň splatnosti obsahuje tabuľka č. 20 s názvom Účtovanie vydaných krátkodobých dlhopisov.

Tabuľka č. 20 Účtovanie vydaných krátkodobých dlhopisov

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	IÚD	Emisia krátkodobých dlhopisov	15000	375	241
2.	VBÚ	Inkaso za predané krátkodobé dlhopisy	15000	221	375
3.	VBÚ	Úhrada krátkodobých dlhopisov v deň splatnosti emitentom	15000	241	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 212. ISBN 978-80-8078-567-3.

Účtovná jednotka môže získať potrebné peňažné prostriedky aj od iných subjektov ako je banka. V účtovej osnove pre podnikateľov je na takéto účely vytvorený účet 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci.

⁴⁷ MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I.* Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 212. ISBN 978-80-8078-567-3.

Na účte 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci sa účtujú získané krátkodobé finančné výpomoci od subjektov iných ako banka a spoločníci obchodných spoločností. Účtovná jednotka na tomto účte účtuje na základe zmlúv.⁴⁸

Nasledujúca tabuľka č. 21 Účtovanie krátkodobých finančných výpomocí uvádza účtovanie poskytnutia krátkodobej finančnej výpomoci, úhradu úrokov a účtovanie jej splatenia.

Tabuľka č. 21 Účtovanie krátkodobých finančných výpomocí

P.č.	Účtovný doklad	Text účtovného prípadu	Suma v €	Účtovací predpis	
				MD	D
1.	VBÚ	Poskytnutie krátkodobej finančnej výpomoci od inej účtovnej jednotky	10000	221	249
2.	VBÚ	Úhrada úrokov	500	562	221
3.	VBÚ	Splatenie krátkodobej finančnej výpomoci	10000	249	221

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe učebnice MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Bratislava : Iura Edition, 2013. s. 213. ISBN 978-80-8078-567-3.

1.8 Overovanie záväzkov audítorom

Cieľom audítora pri vykonávaní auditu finančných výkazov je získať primerané uistenie, že finančné výkazy ako celok neobsahujú významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby, čo audítorovi umožní vyjadriť názor na to, či sú finančné výkazy zostavené vo všetkých významných súvislostiach v súlade s platným rámcom finančného vykazovania a predložiť správu k finančným výkazom, ktorá poskytuje informácie o audítorových zisteniach.⁴⁹

Účelom auditu účtovnej závierky je zvýšenie dôveryhodnosti vykazovaných údajov v účtovnej závierke. Údaje uvedené v účtovnej závierke majú význam predovšetkým pre externých používateľov, ktorí na ich základe robia rôzne ekonomické rozhodnutia. Sú to napríklad investori, ktorí nakupujú akcie daného podniku alebo banky, ktoré na základe vykázaných záväzkov v účtovnej závierke posudzujú celkovú zadlženosť podniku

⁴⁸ MANOVÁ, E. 2011. *Podvojný účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : Ekonóm, 2011. s. 58. ISBN 978-80-225-3321-8.

⁴⁹ Medzinárodný audítorský štandard 200 – Celkové ciele nezávislého audítora a vykonanie auditu v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi, ods. 11 a), b)

a rozhodujú o poskytnutí úveru. Cieľom auditu je vyjadriť názor, či je účtovná závierka zostavená v súlade s platným rámcom finančného vykazovania.

Pri výkone auditu sa audítor zameriava aj na záväzky a testuje ich. Cieľom tohto testovania je učenie nesprávností, ktorých dôsledkom je ich podhodnotenie. Testy na nadhodnotenie audítor nemusí vykonávať, nakoľko sa robia nepriamo pomocou iných účtov. Chyby vedúce k podhodnoteniu záväzkov z obchodného styku je možné odhaliť v týchto oblastiach:⁵⁰

- podhodnotené nákupy (tovar, výrobky, služby),
- nadhodnotené prijaté dobropisy (vrátane nakúpených zásob),
- nadhodnotené výdavky,
- nesprávne – vyššie alebo nižšie ocenenie.

Audítor preveruje všetky druhy záväzkov. Musí rozumieť podstate jednotlivých záväzkov, aby ich mohol testovať na podhodnotenie. V prípade, že sú záväzky podhodnotené, finančná situácia účtovnej jednotky je v skutočnosti horšia ako sa javí. Správne vykázaná hodnota záväzkov je dôležitá napríklad pre banky, ktoré na základe výšky záväzkov a ukazovateľa zadlženosti rozhodujú o poskytnutí úveru.

Pri záväzkoch vykonáva audítor testy vecnej správnosti. Testovanie záväzkov je vzhľadom na ich početnosť dosť náročné. Audítor vykonáva preto testovanie výberovým spôsobom. Z položkovej evidencie (zo saldokonta) záväzkov si vyberie vzorku záväzkov. Tento výber by mal byť urobený tak, aby obsahoval významné položky. Audítor by mal urobiť nasledovné kroky:⁵¹

- získať rozpis účtov záväzkov z položkovej evidencie (saldokonta),
- porovnať súčet saldokonta s analytickou a so syntetickou evidenciou v hlavnej knihe,
- analyzovať pohyby na účtoch počas účtovného obdobia,
- vybrať vzorku záväzkov na overovacie postupy,
- vyhodnotiť výsledky testov.

Výber vzorky umožňuje audítorovi získať a vyhodnotiť audítorské dôkazy o určitých vlastnostiach vybraných položiek. Výsledky testovania vybraných položiek

⁵⁰ KAREŠ, L. 2014. *Audítorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 81. ISBN 978-80-8168-061-8.

⁵¹ tamtiež

následne aplikuje na celú populáciu. Pri výbere vzorky môže audítor postupovať podľa neštatistickej alebo podľa štatistickej metódy výberu.⁵²

Audítor by si mal overiť existenciu záväzkov. Na overenie ich existencie si vyberie zo všetkých záväzkov určitú vzorku a pošle tzv. odsúhlasovacie listy jednotlivým veriteľom. V liste by mal byť uvedený dátum, do ktorého by mala byť poslaná odpoveď a taktiež žiadosť, aby bol odsúhlasovací list zaslaný priamo audítorovi. Predíde sa tým možnej manipulácii klienta s obsahom listu.

Vždy platí zásada, že potvrdenia, ktoré audítor získa z externého prostredia sú viac dôveryhodné a majú väčšiu váhu ako potvrdenia, ktoré audítor získa od klienta vo vnútri podniku (interné potvrdenia). Prijatím potvrdenia od veriteľa získa audítor dostatočný auditorský dôkaz o existencii a výške daného záväzku.

V prípade, že audítor nedostane v primeranej dobe odpoveď od niektorých veriteľov, musí zaslať druhú žiadosť alebo sa s veriteľmi spojiť telefonicky a záležitosť ústne odsúhlasiť s následnou požiadavkou písomného potvrdenia. V prípade, že audítor dostane odlišné odpovede mal by:⁵³

- porovnať položky, ktoré tvoria rozdiel s podpornou evidenciou,
- nechať si od klienta vysvetliť rozdiely (v prípade, že rozdiel nie je dostatočne vysvetlený, audítor by ho mal považovať za nesprávnosť a zväziť pravdepodobnosť výskytu podobných nesprávností pri ostatných nepreverených záväzkoch, prípadne rozšíriť vzorku porovnávaných záväzkov),
- presvedčiť sa, že nesprávnosti boli opravené.

Osobitnú pozornosť treba venovať:⁵⁴

- záväzkom voči osobám s osobitným vzťahom,
- záväzkom po lehote splatnosti (neplatenie záväzkov by mohlo signalizovať ohrozenie klienta v pokračovaní v jeho aktivitách),
- penalizačným faktúram a faktúram úrokov z omeškania,
- vzájomným zápočtom záväzkov a pohľadávok.

⁵² Medzinárodný auditorský štandard ISA 530 – Výber vzorky v audite, aplikačné a iné vysvetľujúce materiály, A4.

⁵³ KAREŠ, L. 2014. *Auditorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 82. ISBN 978-80-8168-061-8.

⁵⁴ tamtiež

Úlohou audítora je vykonať postupy, ktoré testujú účtovanie záväzkov do správneho účtovného obdobia. Pri záväzkoch z obchodného styku by mal audítor postupovať nasledovne:⁵⁵

- pri nákupoch urobiť výber prijatých faktúr zaúčtovaných pred dátumom a po dátume zostavenia finančných výkazov (obyčajne dva týždne až jeden mesiac) a skontrolovať, či nákupy boli zaúčtované do správneho účtovného obdobia,
- preveriť nespárované doklady pri zásobách (faktúry s príjemkami) a vykonať kontrolu správnosti zaúčtovania nevyfakturovaných dodávok a zásob na ceste,
- pri dobropisoch vykonať výber prijatých dobropisov zaúčtovaných pred dátumom zostavenia finančných výkazov a po ňom (obyčajne dva týždne až jeden mesiac) a preveriť, či vrátené zásoby boli zaúčtované do správneho účtovného obdobia.

Audítor musí preveriť, či sú jednotlivé faktúry zaúčtované v správnom účtovnom období a odhaliť tak prípadnú chybu alebo podvod. Manažment účtovnej jednotky môže mať rôzne motívy na to, aby zaúčtoval jednotlivé prijaté faktúry do nesprávneho účtovného obdobia. V účtovnej závierke by tak mohli byť vykázané nesprávne sumy, ktoré nezodpovedajú realite.

V prípade, že vykonanými analytickými postupmi sa zistia príliš veľké odchýlky alebo vzťahy, ktoré nekorešpondujú s ostatnými relevantnými informáciami alebo sa výrazne líšia od očakávaných hodnôt, audítor si od manažmentu vyžiada informácie a získa vhodné audítorské dôkazy týkajúce sa odpovedí manažmentu. Taktiež vykoná ďalšie audítorské postupy, ktoré sú v tejto situácii nevyhnutné.⁵⁶

Pri ostatných záväzkoch posudzuje audítor ich primeranosť v závislosti od ich charakteru:⁵⁷

- pri záväzkoch spojených s osobnými nákladmi porovnáva ich výšku s priemerom v ostatných mesiacoch,
- pri prijatých preddavkoch od odberateľov ich porovnáva s overovacími listami a kontroluje, či neboli zahrnuté v tržbách,

⁵⁵ KAREŠ, L. 2014. *Audítorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 83. ISBN 978-80-8168-061-8.

⁵⁶ Medzinárodný audítorský štandard ISA 520 – Analytické postupy, ods.7 a), b).

⁵⁷ KAREŠ, L. 2014. *Audítorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 83. ISBN 978-80-8168-061-8.

- pri všetkých významných položkách overuje podpornú dokumentáciu.

Audítor môže odhadnúť celkové mzdové náklady za dané obdobie (mesiac) v prípade, že je známy počet zamestnancov a títo poberajú fixnú mzdu. Získa tým dostatočný audítorský dôkaz pre overenie záväzkov voči zamestnancom. Ďalšou možnosťou je porovnanie údajov zo mzdového súhrnu s vykázanými záväzkami voči zamestnancom.

Pri záväzkoch znejúcich na cudziu menu musí audítor preveriť správnosť ich ocenenia. Skontroluje prepočet cudzej meny kurzom ECB alebo kurzom NBS ku koncu účtovného obdobia.⁵⁸

Súčasťou analytických postupov audítora je aj porovnanie finančných informácií auditovanej spoločnosti s informáciami z minulých účtovných období, s predpokladanými výsledkami účtovnej jednotky (s rozpočtami, s prognózami) alebo s podobnými informáciami v rámci odvetvia.⁵⁹

Audítor získa na základe vykonaných postupov primeranú istotu, že zostatky jednotlivých položiek záväzkov vykázané v súvahe, prípadne rozšírené o doplňujúce informácie uvedené v poznámkach poskytujú vo všetkých prípadoch pravdivý a verný obraz. Musí sa preveriť správne členenie a vykázanie záväzkov na dlhodobé a krátkodobé záväzky v závislosti od dohodnutej lehoty splatnosti. V poznámkach by mal audítor preveriť komentár k záväzkom po lehote splatnosti.⁶⁰

⁵⁸ KAREŠ, L. 2014. *Audítorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 83. ISBN 978-80-8168-061-8.

⁵⁹ Medzinárodný audítorský štandard ISA 520 – Analytické postupy, aplikačné a iné vysvetľujúce materiály, A1.

⁶⁰ KAREŠ, L. 2014. *Audítorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. s. 83. ISBN 978-80-8168-061-8.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom diplomovej práce je definovať krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach, charakterizovať ich členenie, účtovanie v systéme podvojného účtovníctva, popísať jednotlivé postupy a metódy, ktoré sa realizujú pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky a preskúmať krátkodobé záväzky v troch konkrétnych účtovných jednotkách.

Na realizáciu hlavného cieľa sme si stanovili niekoľko čiastkových cieľov.

Prvý čiastkový cieľ je charakterizovanie krátkodobých záväzkov v obchodných spoločnostiach a ich preskúmanie vo vybraných účtovných jednotkách.

Druhý čiastkový cieľ je popísanie členenia krátkodobých záväzkov, ich účtovania v systéme podvojného účtovníctva podľa platnej právnej úpravy účtovníctva v Slovenskej republike a ich preskúmanie vo vybraných účtovných jednotkách.

Tretí čiastkový cieľ je charakterizovanie postupov a metód, ktoré uskutočňuje audítor pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

Štvrtý čiastkový cieľ je preskúmanie krátkodobých záväzkov v účtovnej závierke v súvahe troch vybraných účtovných jednotiek.

V prvej kapitole, ktorá má názov Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí sme charakterizovali krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach. Popísali sme ich členenie a účtovanie v systéme podvojného účtovníctva. Uviedli sme jednotlivé postupy a metódy, ktoré uplatňuje audítor pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

V druhej kapitole, ktorá má názov Cieľ, metodika a metódy skúmania sme definovali cieľ diplomovej práce, metodiku práce a metódy skúmania.

V tretej kapitole, ktorá má názov Výsledky práce a diskusia sme preskúmali krátkodobé záväzky v troch konkrétnych obchodných spoločnostiach a popísali sme postup audítora pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

Výber daných obchodných spoločností nie je náhodný. Všetky tri obchodné spoločnosti sú veľké účtovné jednotky, vo svojich najaktuálnejších účtovných závierkach vykazujú široké spektrum krátkodobých záväzkov. Jednotlivé obchodné spoločnosti pôsobia v rôznych priemyselných odvetviach. Účtovné závierky všetkých troch spoločností overuje audítor. V spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o. vykonáva audit účtovných závierok už niekoľko účtovných období audítorská spoločnosť Deloitte Audit, s. r. o..

Audit v spoločnosti SCP PAPIER, a. s. uskutočňuje už niekoľko rokov spoločnosť Ing. Lesayová Regina, s. r. o.. V spoločnosti MENERT, s. r. o. vykonáva audit účtovnej závierky už niekoľko rokov pán Ing. Ivan Sokolík.

Prvou vybranou spoločnosťou, ktorú sme sa rozhodli preskúmať je spoločnosť MAGNA SLOVTECA, s. r. o. so sídlom na ulici Ľudmily Podjavorinskej 16, 915 01 Nové Mesto nad Váhom. Spoločnosť vznikla dňa 17. 6. 1994 zápisom do Obchodného registra. Je veľkou účtovnou jednotkou. Základné imanie je vo výške 929 431 eur, splatené je v plnej výške. Spoločnosť je dcérskou účtovnou jednotkou, má 24 zamestnancov. Predmetom činnosti je predovšetkým výroba, montáž a lakovanie súčiastok pre automobilový priemysel. Materská účtovná jednotka je spoločnosť Magna International Inc., 337 Magna Drive, L4G7K1 Aurora, Ontario, Canada.

Druhou spoločnosťou, ktorú sme sa rozhodli preskúmať je spoločnosť SCP PAPIER., a. s., ktorá sídli na Mostovej ulici číslo 5358/29 v Ružomberku. Spoločnosť vznikla 18. 8. 1997 zápisom do Obchodného registra. Základné imanie je vo výške 398 400 eur, tvorí ho 1200 ks kmeňových akcií. Akcie sú zaknihované a na meno. Spoločnosť patrí medzi veľké účtovné jednotky. Predmetom činnosti spoločnosti je predovšetkým veľkoobchod, maloobchod a nákladná cestná doprava. Materskou účtovnou jednotkou je spoločnosť Štatistické a evidenčné vydavateľstvo tlačív, a. s. (skratka ŠEVT, a. s.) so sídlom na Plynárenskej ulici číslo 6 v Bratislave.

Tretou vybranou spoločnosťou je spoločnosť MENERT, s. r. o. so sídlom na Hlbokej ulici číslo 3 v Šali. Spoločnosť vznikla dňa 23.10. 1991 zápisom do Obchodného registra. Základné imanie je 40 000 eur, splatené je v plnej výške. Predmet činnosti spoločnosti je predovšetkým meranie a regulácia spotreby tepla, úspory palív a energií, inštalácie a opravy ústredného vykurovania, projekčná a inžinierka činnosť v oblasti stavieb.

Pri vypracovávaní diplomovej práce sme v jednotlivých častiach práce použili rôzne metódy.

Poznatky na vypracovanie prvej kapitoly diplomovej práce sme získali predovšetkým štúdiom právnych noriem a odbornej literatúry. Z nadobudnutých informácií sme vybrali len tie, ktoré sme chceli rozobrať v diplomovej práci. Použili sme pritom metódu selekcie. Získané informácie sme začlenili do jednotlivých kapitol. V kapitolách sme analyzovali krátkodobé záväzky, ich účtovanie v systéme podvojného účtovníctva a popísali sme postupy a metódy overovania krátkodobých záväzkov pri audite účtovnej závierky. Použili sme teda metódu analýzy.

Nadobudnuté poznatky sme použili v tretej časti diplomovej práce. Vybrali sme si tri obchodné spoločnosti. Informácie o obchodných spoločnostiach sme získali z Obchodného registra, z webových stránok spoločností zverejnených na internete a z Registra účtovných závierok. Popísali sme sídlo obchodných spoločností a predmet ich podnikania. V Registri účtovných závierok sme si vyhľadali najaktuálnejšie zverejnené účtovné závierky vybraných obchodných spoločností. Získané informácie sme následne porovnali s teoretickými poznatkami, použili sme pritom metódu komparácie. Vykonalí sme analýzu krátkodobých záväzkov jednotlivých spoločností na základe údajov vykázaných v účtovných závierkach. Získané poznatky sme nakoniec zhrnuli, použili sme metódu syntézy.

3 Výsledky práce a diskusia

3.1 Charakteristika spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o.

Prvou spoločnosťou, ktorú sme si vybrali je spoločnosť MAGNA SLOVTECA, s. r. o. so sídlom na ulici Ľudmily Podjavorinskej číslo 16, 915 01 Nové Mesto nad Váhom. Spoločnosť bola založená 13. 5. 1994 Spoločenskou zmluvou. Vznikla dňa 17. 6. 1994 zápisom do Obchodného registra. Je dcérskou účtovnou jednotkou, jej materskou účtovnou jednotkou je spoločnosť Magna International Inc., 337 Magna Drive, L4G7K1 Aurora, Ontario, Canada. Spoločníkmi sú viaceré účtovné jednotky z Nemecka a z Belgicka. Spoločnosť patrí medzi veľké účtovné jednotky. Základné imanie je 929 431 eur, splatené je v plnej výške. Spoločnosť mala k 31. 12. 2018 521 zamestnancov, z toho 24 zamestnancov bolo vo vedúcej funkcii.

Predmetom činnosti spoločnosti je výroba plastických častí vonkajších zrkadiel automobilov a ich pokrývanie náterom, zostavovanie vonkajších zrkadiel automobilov, obchodná činnosť (nákup a predaj) v rámci voľnej živnosti, výroba štandardných okenných systémov v rozsahu voľnej živnosti, zapúzdrovanie skla do plastu a gumy, spájanie plastov so sklom, výroba zväracích a montážnych liniek pre automobilový priemysel, výroba dielov, príslušenstva pre motorové vozidlá a výroba ukazovateľov smeru jazdy.

3.2 Analýza krátkodobých záväzkov spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o.

V tejto podkapitole popíšeme jednotlivé krátkodobé záväzky, ktoré spoločnosť MAGNA SLOVTECA, s. r. o. vykázala vo svojej individuálnej účtovnej závierke zostavenej za obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018. V súvahe sú vykázané jednotlivé sumy krátkodobých záväzkov za dve účtovné obdobia – bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

Krátkodobé záväzky spoločnosti boli v sume 20 243 389 eur, čo bolo o 2 155 050 eur viac ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Krátkodobé záväzky tvorili záväzky z obchodného styku, záväzky voči zamestnancom, záväzky zo sociálneho poistenia, daňové záväzky a dotácie a iné záväzky.

Závazky z obchodného styku vykázala spoločnosť vo výške 19 244 430 eur, čiže tvorili 95,07 % krátkodobých záväzkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to znamenalo nárast o 3 438 364 eur. Závazky z obchodného styku tvorili záväzky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám a ostatné záväzky z obchodného styku. Výška záväzkov z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám bola 3 760 178 eur, čiže tvorili 19,54 % záväzkov z obchodného styku. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období bola suma záväzkov z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám o 306 614 eur nižšia ako v bežnom účtovnom období. Ostatné záväzky z obchodného styku boli vykazané v sume 15 484 252 eur, čiže tvorili 80,46 % záväzkov z obchodného styku. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu vzrástli o 3 131 750 eur.

Závazky voči zamestnancom boli vykazané v sume 548 066 eur, čo predstavovalo 2,71 % krátkodobých záväzkov. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období boli záväzky voči zamestnancom nižšie o 105 066 eur. Výška záväzkov zo sociálneho poistenia bola 351 675 eur, čo bolo 1,74 % krátkodobých záväzkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to znamenalo pokles záväzkov zo sociálneho poistenia o 14 964 eur. Daňové záväzky a dotácie boli v sume 96 699 eur, čiže tvorili 0,48 % krátkodobých záväzkov. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období boli daňové záväzky a dotácie vykazané v sume vyššej o 511 990 eur. Iné záväzky vykázala spoločnosť vo výške 2 519 eur, čiže predstavovali 0,01 % krátkodobých záväzkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to znamenalo pokles o 409 eur.

Jednotlivé krátkodobé záväzky, ich sumy a percentuálne podiely uvádza nasledujúca tabuľka č. 22 s názvom Krátkodobé záväzky.

Tabuľka č. 22 Krátkodobé záväzky

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky	20 243 389 €	100,00 %
Závazky z obchodného styku	19 244 430 €	95.07%
Závazky voči zamestnancom	548 066 €	2.71%
Závazky zo sociálneho poistenia	351 675 €	1.74%
Daňové záväzky a dotácie	96 699 €	0.48%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Jednotlivé krátkodobé záväzky z obchodného styku, ich sumy a percentuálne podiely obsahuje tabuľka č. 23 s názvom Krátkodobé záväzky z obchodného styku.

Tabuľka č. 23 Krátkodobé záväzky z obchodného styku

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	19 244 430 €	100,00 %
Záväzky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám	3 760 178 €	19.54%
Ostatné záväzky z obchodného styku	15 484 252 €	80.46%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Z grafu č. 1 Krátkodobé záväzky vidno, že prevažnú väčšinu krátkodobých záväzkov spoločnosti tvorili záväzky z obchodného styku.

Graf č. 1 Krátkodobé záväzky

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Krátkodobé rezervy boli vykázané v sume 5 736 612 eur, čo bolo o 435 414 eur viac ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Krátkodobé rezervy tvorili zákonné rezervy a ostatné rezervy. Zákonné rezervy boli vo výške 302 004 eur, čiže tvorili 5,26 % krátkodobých rezerv. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to znamenalo pokles o 51 936 eur. Ostatné rezervy boli vykázané v sume 5 434 608 eur, čo bolo 94,74 % krátkodobých rezerv. Znamenalo to nárast ostatných rezerv o 487 350 eur oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu.

Členenie krátkodobých rezerv, ich jednotlivé sumy a percentuálne podiely obsahuje tabuľka č. 24 s názvom Krátkodobé rezervy.

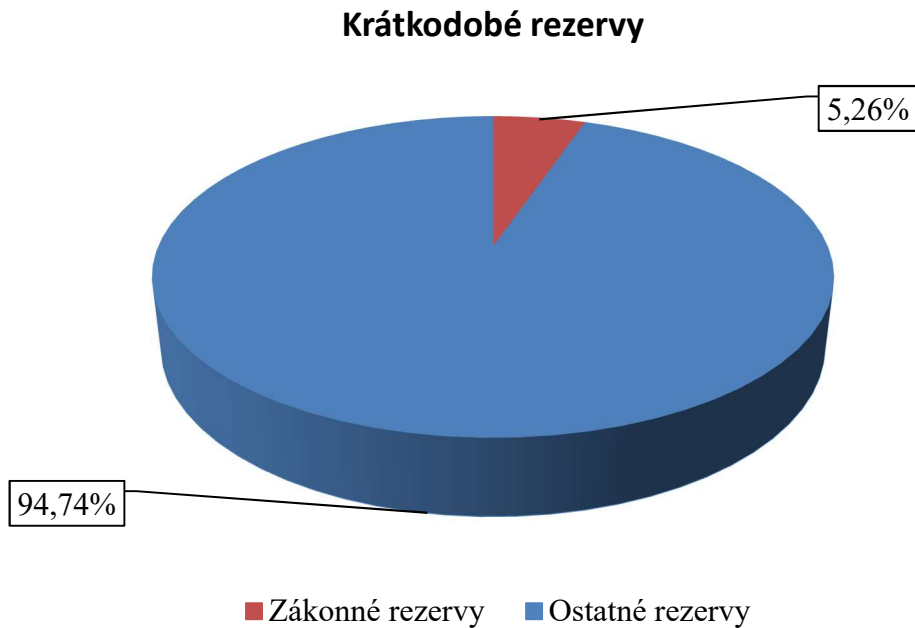
Tabuľka č. 24 Krátkodobé rezervy

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé rezervy	5 736 612 €	100,00 %
Zákonné rezervy	302 004 €	5.26%
Ostatné rezervy	5 434 608 €	94.74%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Krátkodobé rezervy znázorňuje aj nasledovný graf č. 2 s názvom Krátkodobé rezervy. Z grafu je možné vidieť, že väčšinu krátkodobých rezerv podniku tvorili ostatné rezervy.

Graf č. 2 Krátkodobé rezervy

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Krátkodobé záväzky spoločnosti k 31. 12. 2018 boli celkovo vo výške 20 243 389 eur. Z celkových krátkodobých záväzkov boli krátkodobé záväzky do lehoty splatnosti v sume 16 157 681 eur a krátkodobé záväzky po lehote splatnosti v sume 4 085 708 eur.

Tabuľka č. 25 s názvom Krátkodobé záväzky podľa lehoty splatnosti uvádza členenie krátkodobých záväzkov podľa lehoty splatnosti, ich sumy a percentuálne podiely.

Tabuľka č. 25 Krátkodobé záväzky podľa lehoty splatnosti

Názov položky	31.12.2018	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky podľa lehoty splatnosti	20 243 389 €	100,00 %
Záväzky do lehoty splatnosti	16 157 681 €	79.82 %
Záväzky po lehote splatnosti	4 085 708 €	20.18 %

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

3.3 Charakteristika spoločnosti SCP PAPIER, a. s.

Druhou vybranou spoločnosťou je spoločnosť SCP PAPIER, a. s. so sídlom na Mostovej ulici číslo 5358/29 v Ružomberku. Akciová spoločnosť bola založená 24. 7. 1997 Zakladateľskou zmluvou. Vznikla dňa 18. 8. 1997 zápisom do Obchodného registra. Spoločnosť je veľkou účtovnou jednotkou. Základné imanie spoločnosti je vo výške 398 400 eur. Tvorí ho 1200 ks kmeňových akcií v menovitej hodnote 332 eur/ks. Sú to zaknihované akcie na meno. Spoločnosť SCP PAPIER, a. s. vlastnila k 31. 12. 2017 55 ks vlastných akcií v menovitej hodnote 332 eur/ ks, čo predstavuje sumu 18 260 eur. Výška podielu na základnom imaní je 4,58 %. Základné imanie je splatené v plnej výške.

Materskou účtovnou jednotkou spoločnosti je spoločnosť Štatistické a evidenčné vydavateľstvo tlačív, a. s. (ŠEVT, a. s. - skrátená verzia obchodného mena), ktorá zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku za najväčšiu skupinu. Sídli na Plynárskej ulici číslo 6 v Bratislave.

Predmetom činnosti spoločnosti SCP PAPIER, a. s. je veľkoobchod a sprostredkovanie obchodu v rozsahu voľnej živnosti, maloobchod v rozsahu voľnej živnosti, vnútroštátna nákladná cestná doprava, nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 tony vrátane prípojného vozidla, prenájom hnutelných vecí a skladovanie. Spoločnosť mala k 31. 12. 2017 27 zamestnancov, z toho 3 zamestnanci boli vo vedúcej funkcii. Členovia štatutárneho orgánu a dozorného orgánu sú zamestnancami spoločnosti, poberajú príjem zo závislej činnosti.

3.4 Analýza krátkodobých záväzkov spoločnosti SCP PAPIER, a. s.

V tomto tematickom okruhu sa zameriame na krátkodobé záväzky spoločnosti SCP PAPIER, a. s., ktoré vykázala v najaktuálnejšej účtovnej závierke za obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017. Krátkodobé záväzky sú v súvahe vykázané za dve účtovné obdobia – bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Krátkodobé záväzky spoločnosti v bežnom účtovnom období boli vykázané v sume 1 890 376 eur, čo oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu bolo viac o 487 304 eur. Krátkodobé záväzky tvorili záväzky z obchodného styku, záväzky voči zamestnancom, záväzky zo sociálneho poistenia, daňové záväzky a dotácie a iné záväzky. Záväzky z obchodného styku boli vykázané vo výške 1 710 313 eur, čo bolo 90,47 % krátkodobých

záväzkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to znamenalo nárast o 502 917 eur. Záväzky z obchodného styku tvorili záväzky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám a ostatné záväzky z obchodného styku. Záväzky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám boli vo výške 55 368 eur, čiže tvorili 3,24 % záväzkov z obchodného styku. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu je to pokles o 1 064 eur. Ostatné záväzky z obchodného styku boli v sume 1 654 945 eur, čiže predstavovali 96,76 % krátkodobých záväzkov z obchodného styku. Znamenalo to nárast o 503 981 eur oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Záväzky voči zamestnancom vykázala spoločnosť v sume 30 260 eur, čo tvorilo 1,60 % krátkodobých záväzkov. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období bola výška záväzkov voči zamestnancom 27 988 eur, čiže o 2 272 eur nižšia ako v bežnom účtovnom období. Záväzky zo sociálneho poistenia boli vykazané v sume 23 687 eur, čiže 1,25 % krátkodobých záväzkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu bola suma záväzkov zo sociálneho poistenia vyššia o 1 536 eur. Daňové záväzky a dotácie boli v sume 94 111 eur, čo predstavovalo 4,98 % krátkodobých záväzkov. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období boli daňové záväzky a dotácie vykazané v sume vyššej o 33 758 eur. Iné záväzky vykázala spoločnosť v sume 32 005 eur, čo bolo 1,69 % krátkodobých záväzkov. Vykázaná suma bola o 14 337 eur vyššia ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období.

Členenie krátkodobých záväzkov, ich sumy a percentuálne podiely obsahuje tabuľka č. 26 Krátkodobé záväzky.

Tabuľka č. 26 Krátkodobé záväzky

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky	1 890 376 €	100,00 %
Záväzky z obchodného styku	1 710 313 €	90.47%
Záväzky voči zamestnancom	30 260 €	1.60%
Záväzky zo sociálneho poistenia	23 687 €	1.25%
Daňové záväzky a dotácie	94 111 €	4.98%
Iné záväzky	32 005 €	1.69%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej zvierky spoločnosti SCP PAPIER, a.s. za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Nasledujúca tabuľka č. 27 s názvom Krátkodobé záväzky z obchodného styku uvádza rozdelenie záväzkov z obchodného styku, ich výšku a percentuálne podiely.

Tabuľka č. 27 Krátkodobé záväzky z obchodného styku

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	1 710 313 €	100,00 %
Záväzky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám	55 368 €	3.24%
Ostatné záväzky z obchodného styku	1 654 945 €	96.76%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej zvierky spoločnosti SCP PAPIER, a.s. za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Graf č. 3 Krátkodobé záväzky znázorňuje členenie jednotlivých krátkodobých záväzkov a ich percentuálne podiely. Z grafu je možné vidieť, že najvyšší podiel na krátkodobých záväzkoch spoločnosti mali záväzky z obchodného styku.

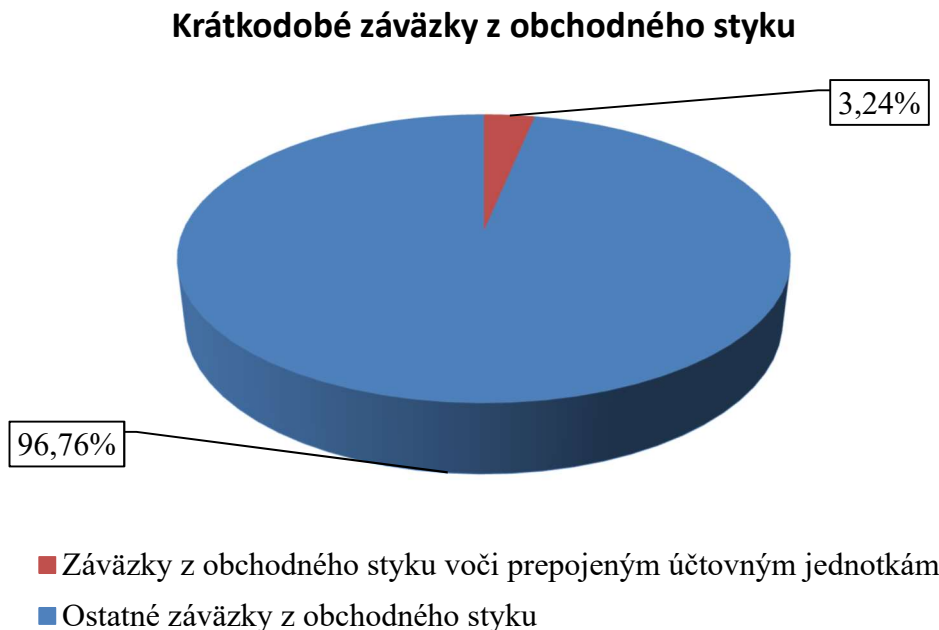
Graf č. 3 Krátkodobé záväzky

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej zvierky spoločnosti SCP PAPIER, a.s. za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Nasledujúci graf č. 4 Krátkodobé záväzky z obchodného styku znázorňuje členenie krátkodobých záväzkov a ich percentuálne podiely. Z grafu je zrejmé, že väčšinu krátkodobých záväzkov z obchodného styku tvorili ostatné záväzky z obchodného styku.

Graf č. 4 Krátkodobé záväzky z obchodného styku

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SCP PAPIER, a.s. za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Krátkodobé rezervy boli v sume 31 185 eur, čo bolo o 3 692 eur viac ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Krátkodobé rezervy tvorili zákonné rezervy a ostatné rezervy. Zákonné rezervy boli vo výške 28 375 eur, čo bolo 90,99 % krátkodobých rezerv. Výška zákonných rezerv bola oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu vyššia o 3 087 eur. Ostatné rezervy boli v sume 2 810 eur, čo tvorilo 9,01 % krátkodobých rezerv. Suma ostatných rezerv bola v bežnom účtovnom období o 605 eur vyššia ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Bežné bankové úvery boli vykázané vo výške 4 813 698 eur, čo bolo o 1 409 479 eur menej ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Krátkodobé finančné výpomoci boli v sume 80 000 eur. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu krátkodobé finančné výpomoci vzrástli o 50 000 eur. Časové rozlíšenie vykázala spoločnosť v sume 82 536 eur, čo bolo o 4 139 eur menej ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Časové rozlíšenie tvorili len krátkodobé výdavky budúcich období, ktoré spoločnosť vykázala v sume 82 536 eur. Oproti bezprostredne

predchádzajúcemu účtovnému obdobiu boli krátkodobé výdavky budúcich období nižšie o 4 139 eur.

Členenie krátkodobých rezerv, ich sumy a percentuálne podiely uvádza tabuľka č. 28 s názvom Krátkodobé rezervy.

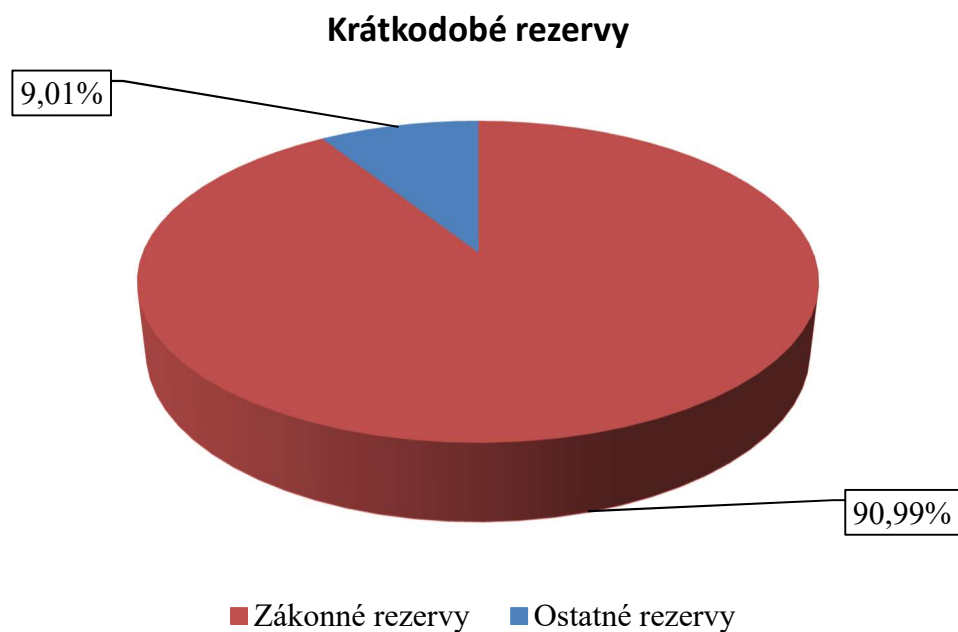
Tabuľka č. 28 Krátkodobé rezervy

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé rezervy	31 185 €	100,00 %
Zákonné rezervy	28 375 €	90,99%
Ostatné rezervy	2 810 €	9,01%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SCP PAPIER, a.s. za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

Členenie krátkodobých rezerv je znázornené aj na grafe č. 5 Krátkodobé rezervy. Z grafu je možné vidieť, že väčšinu krátkodobých rezerv spoločnosti tvorili zákonné rezervy.

Graf č. 5 Krátkodobé rezervy

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti SCP PAPIER, a.s. za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017.

3.5 Charakteristika spoločnosti MENERT, s. r. o.

Treťou vybranou spoločnosťou je spoločnosť MENERT, s. r. o. so sídlom na Hlbokej ulici číslo 3 v Šali. Spoločnosť bola založená dňa 1. 10. 1991 Spoločenskou zmluvou. Vznikla dňa 23. 10. 1991 zápisom do Obchodného registra. Je veľkou účtovnou jednotkou. Základné imanie je vo výške 40 000 eur. Predmet činnosti spoločnosti je veľmi široký, preto uvedieme len niektoré činnosti spoločnosti. Najvýznamnejšími činnosťami spoločnosti sú:

- sprostredkovanie projekčnej, investorskej a inžinierskej činnosti pri bytovej, priemyselnej a občianskej výstavbe a rekonštrukciách,
- sprostredkovanie obchodno – technických, dodávateľských, projekčných, montážnych, servisných, opravárenských, výrobných a poradenských činností v oblasti merania spotreby tepla, úspory palív a energií, inštalácie a opráv ústredného vykurovania,
- výroba izotermických kontajnerov,
- montáž a opravy meracej a regulačnej techniky,
- automatizované spracovanie dát,
- poskytovanie software,
- činnosť ekonomických a účtovných poradcov,
- vedenie účtovnej evidencie,
- reklamná činnosť,
- prenájom priemyselného tovaru, strojov, zariadení a nehnuteľností – leasing,
- kúpa, sprostredkovanie a predaj nehnuteľností – realitná kancelária,
- požičiavanie motorových vozidiel,
- faktoring,
- forfaiting,
- inžinierska činnosť v stavebníctve.

Spoločnosť mala k 31. 12. 2018 196 zamestnancov, z toho 8 zamestnancov bolo vo vedúcej funkcii. Dlhodobý hmotný majetok spoločnosti je od 30. 9. 1997 poistený štandardnou poisťovnou zmluvou voči hlavným rizikám na celkovú výšku 359 000 eur. Nehnuteľnosti sú poistené na celkovú výšku 1 733 000 eur.

3.6 Analýza krátkodobých závazkov spoločnosti MENERT, s. r. o.

V tejto podkapitole sa zameriame na jednotlivé krátkodobé závazky spoločnosti MENERT, s. r. o. Súvaha obsahuje sumy krátkodobých závazkov za bežné účtovné obdobie a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Spoločnosť vykázala vo svojej účtovnej závierke za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 v súvahe krátkodobé závazky vo výške 1 821 353 eur. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období bola výška krátkodobých závazkov o 784 646 eur vyššia ako v bežnom účtovnom období. Krátkodobé závazky tvorili závazky z obchodného styku, závazky voči spoločníkom a združeniu, závazky voči zamestnancom, závazky zo sociálneho poistenia, daňové závazky a dotácie a iné závazky. Závazky z obchodného styku boli v sume 1 256 899 eur, čiže tvorili 69,01 % krátkodobých závazkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to bolo menej o 359 336 eur. Závazky z obchodného styku tvorili závazky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám a ostatné závazky z obchodného styku. Závazky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám boli vykázané v sume 24 659 eur, čo predstavovalo 1,96 % závazkov z obchodného styku. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období boli závazky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám vyššie o 74 092 eur. Ostatné závazky z obchodného styku boli v sume 1 232 240 eur, čiže tvorili 98,04 % závazkov z obchodného styku. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu to predstavovalo pokles o 285 244 eur. Závazky voči spoločníkom a združeniu boli v sume 146 228 eur, čiže tvorili 8,03 % krátkodobých závazkov. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období boli závazky voči spoločníkom a združeniu vyššie o 539 925 eur. Závazky voči zamestnancom vykázala spoločnosť v sume 172 025 eur, čiže predstavovali 9,44 % krátkodobých závazkov. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu boli vyššie o 13 954 eur. Závazky zo sociálneho poistenia vykázala spoločnosť vo výške 108 001 eur, čo predstavovalo 5,93 % krátkodobých závazkov. Znamenalo to nárast o 9 761 eur oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Daňové závazky a dotácie boli vykázané v sume 113 162 eur, čo bolo 6,21 % krátkodobých závazkov. Predstavovalo to nárast závazkov o 89 742 eur oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Iné závazky vykázala spoločnosť vo výške 25 038 eur, čo bolo 1,37 % krátkodobých závazkov. Suma iných závazkov bola oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu o 1 158 eur vyššia.

Členenie krátkodobých záväzkov, ich jednotlivé sumy a percentuálne podiely obsahuje tabuľka č. 29 Krátkodobé záväzky.

Tabuľka č. 29 Krátkodobé záväzky

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky	1 821 353 €	100,00 %
Záväzky z obchodného styku	1 256 899 €	69.01%
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	146 228 €	8.03%
Záväzky voči zamestnancom	172 025 €	9.44%
Záväzky zo sociálneho poistenia	108 001 €	5.93%
Daňové záväzky a dotácie	113 162 €	6.21%
Iné záväzky	25 038 €	1.37%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MENERT spol. s r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Tabuľka č. 30 Krátkodobé záväzky z obchodného styku uvádza členenie krátkodobých záväzkov z obchodného styku, ich sumy a percentuálne podiely.

Tabuľka č. 30 Krátkodobé záväzky z obchodného styku

Názov položky	Suma v €	Percentuálny podiel
Krátkodobé záväzky z obchodného styku	1 256 899 €	100,00 %
Záväzky z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám	24 659 €	1.96%
Ostatné záväzky z obchodného styku	1 232 240 €	98.04%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MENERT spol. s r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Na grafe č. 8 Krátkodobé záväzky je znázornené členenie krátkodobých záväzkov. Najväčší percentuálny podiel na krátkodobých záväzkoch majú záväzky z obchodného styku.

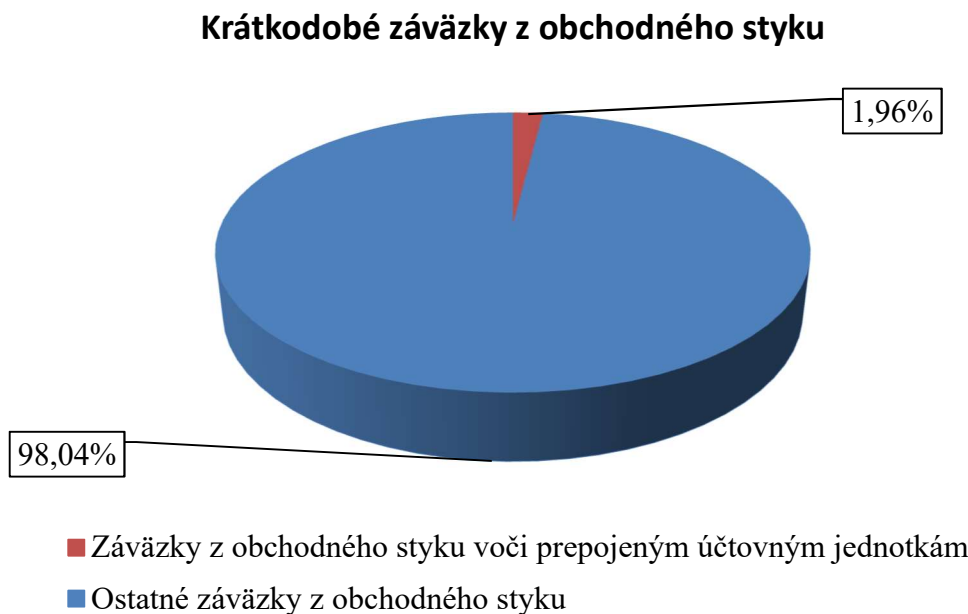
Graf č. 8 Krátkodobé závazky

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MENERT spol. s r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Členenie krátkodobých záväzkov z obchodného styku znázorňuje graf č. 9 Krátkodobé závazky z obchodného styku. Z grafu je zrejmé, že väčšinu krátkodobých záväzkov z obchodného styku tvorili ostatné záväzky z obchodného styku.

Graf č. 9 Krátkodobé závazky z obchodného styku

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti MENERT spol. s r.o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018.

Krátkodobé rezervy boli vykázané v sume 125 895 eur, čo znamenalo pokles sumy krátkodobých rezerv o 658 eur oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Krátkodobé rezervy tvorili len zákonné rezervy. Zákonné rezervy boli teda vykázané v sume 125895 eur, čo predstavovalo 100% krátkodobých rezerv. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu boli zákonné rezervy nižšie o 658 eur. Bežné bankové úvery boli v sume 1 093 624 eur, čo bolo o 1 467 878 eur menej ako v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Časové rozlíšenie vykázala spoločnosť vo výške 81 051, čo predstavovalo pokles o 30 460 eur oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu. Časové rozlíšenie tvorili krátkodobé výdavky budúcich období a krátkodobé výnosy budúcich období. Krátkodobé výdavky budúcich období boli vykázané vo výške 1 085 eur, čiže tvorili 1,34 % sumy časového rozlíšenia. Oproti bezprostredne predchádzajúcemu účtovnému obdobiu boli vyššie o 478 eur. Krátkodobé výnosy budúcich období boli vykázané v sume 79 966 eur, čiže tvorili 98,66 % časového rozlíšenia. V bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období bola suma krátkodobých výnosov budúcich období o 30 938 eur vyššia.

Spoločnosť mala k 31. 12. 2018 krátkodobé záväzky v celkovej výške 1 821 341 eur. Krátkodobé záväzky do lehoty splatnosti boli vo výške 1 821 341 eur a krátkodobé záväzky po lehote splatnosti vo výške 56 450 eur.

3.7 Audit účtovných závierok vybraných obchodných spoločností

V tomto tematickom celku uvedieme informácie o auditoch jednotlivých vybraných obchodných spoločností a o vydaných správach audítora k daným účtovným závierkam.

Účtovná závierka spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o. za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 ešte nebola overená audítorom. Účtovnú závierku za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 overovala spoločnosť Deloitte Audit, s. r. o. so sídlom Digital Park II., Einsteinova 23, 851 01 Bratislava. K účtovnej závierke vydala nemodifikovanú správu audítora. Podľa názoru nezávislého audítora účtovná závierka poskytuje verný a pravdivý obraz o finančnej situácii spoločnosti k 31. 12. 2017 a výsledku jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu. Audítor overil aj výročnú správu spoločnosti.

Spoločnosť Deloitte overovala účtovnú závierku spoločnosti MAGNA SLOVTECA, s. r. o. aj za rok 2016 a 2015. Za rok 2016 vydala k účtovnej závierke

nemodifikovanú správu audítora a za rok 2015 nemodifikovanú správu audítora so zdôraznením skutočnosti. V správe audítora zdôrazňuje skutočnosť, že spoločnosť uskutočnila dňa 31. 8. 2015 predaj časti podniku, výrobného závodu v Trnave, vplyvom čoho došlo k poklesu majetku o 14 763 000 eur a k poklesu záväzkov o 15 310 000 eur. Objem výnosov a finančné výnosy za rok 2015 preto nie sú porovnateľné s bezprostredne predchádzajúcim účtovným obdobím.

Spoločnosť SCP PAPIER, a. s. má poslednú zverejnenú účtovnú závierku za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017. Daná účtovná závierka spoločnosti bola aj auditovaná audítormi. Audit vykonala spoločnosť Ing. Lesayová Regina, s. r. o. so sídlom Na Graniari 13, Banská Bystrica. Audítorská spoločnosť vydala modifikovanú správu. V správe vyjadrila podmienený názor na účtovnú závierku. Základom pre podmienený názor bola skutočnosť, že spoločnosť k 31. 12. 2017 nezaúčtovala opravné položky k rizikovým pohľadávkam v celkovej sume 620 173 eur. Ak by boli tieto opravné položky zaúčtované, znížil by sa o túto sumu výsledok hospodárenia za rok 2017 a vlastné imanie vykázané k 31. 12. 2017. Okrem vplyvu tejto skutočnosti, poskytuje účtovná závierka verný a pravdivý obraz o finančnej situácii spoločnosti k 31. 12. 2017 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu.

Účtovné závierky spoločnosti za rok 2016 a 2015 overovala tá istá audítorská spoločnosť. K obidvom účtovným závierkam vydala modifikovanú správu, ktorá obsahovala podmienený názor audítora, pretože spoločnosť nezaúčtovala opravné položky k rizikovým pohľadávkam.

Pri výkone auditu účtovnej závierky za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 by sa audítora mal zaoberať problematikou zaúčtovania rizikových pohľadávok a pokúsiť sa odstrániť tento problém.

Spoločnosť MENERT, s. r. o. má poslednú zverejnenú účtovnú závierku za účtovné obdobie od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018. Účtovná závierka zatiaľ ešte nebola overená audítormi. Účtovná závierka za účtovné obdobie od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 bola overená audítormi. Audit vykonal pán Ing. Ivan Sokolík, ktorý má trvalé bydlisko na Bizetovej ulici číslo 18 v Nitre. Audítora vydal nemodifikovanú správu, v ktorej vyjadril nepodmienený názor. Podľa názoru audítora účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie spoločnosti k 31. 12. 2017 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu. V správe audítora taktiež uviedol oznámenie, že informácie vo výročnej správe nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou

závierkou. Pán Ing. Ivan Sokolík vykonal aj audit účtovnej závierky za účtovné obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016. K účtovnej závierke vydal nemodifikovanú správu.

3.8 Krátkodobé záväzky z pohľadu audítora

V tejto podkapitole popíšeme, ako by postupoval audítor pri overovaní krátkodobých záväzkov vykázaných v účtovnej závierke. Audítor v rámci auditu účtovnej závierky overuje jednotlivé položky súvahy a výkazu ziskov a strát. Pri overovaní krátkodobých záväzkov sa audítor zameriava na určenie nesprávností, ktorých dôsledkom je ich podhodnotenie. Od auditovanej spoločnosti získa rozpis účtov krátkodobých záväzkov z obchodného styku z položkovej evidencie (saldokonta). Porovná súčet saldokonta s analytickou a so syntetickou evidenciou v hlavnej knihe. Následne analyzuje pohyby na jednotlivých účtoch počas účtovného obdobia. Podľa potreby vytvorí k jednotlivým položkám saldokonta podporné rozpisy (krížové odkazy).

Testovanie záväzkov z obchodného styku sa nevykonáva vyčerpávajúcim spôsobom, pretože by bolo náročné na náklady a čas. Audítor vykonáva testovanie na vybranej vzorke záväzkov zo saldokonta. Výber by mal zahŕňať:

- všetkých hlavných dodávateľov (určených podľa objemu a hodnoty transakcií v priebehu účtovného obdobia),
- dodávateľov s vysokými zostatkami v deň účtovnej závierky v bežnom účtovnom období a v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období,
- významné zostatky na strane Má dať a významné zostatky záväzkov z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám.

Výber vzorky by mal teda obsahovať významné položky záväzkov. Napríklad audítor si určí, že z daného rozpisu záväzkov vyberie dvadsať položiek s najvyššou sumou. Vykona teda výber špecifických položiek. Z týchto dvadsiatich položiek náhodne vyberie desať položiek, čiže uskutoční náhodný výber. Takto získanú vzorku krátkodobých záväzkov bude audítor testovať. Uistí sa, či začiatkové stavy jednotlivých účtov krátkodobých záväzkov v hlavnej knihe sú zhodné s konečnými zostatkami v predchádzajúcom účtovnom období. Vykona analýzu pohybov na účtoch počas účtovného obdobia. Preverí všetky významné zostatky na strane Má dať a následne zistí príčinu týchto zápisov. Môže sa napríklad stať, že omylom bola dvakrát uhradená faktúra,

čiže by malo byť zvážené preklasifikovanie záväzkov do pohľadávok. Jednotlivé konečné zostatky účtov záväzkov porovná so stavom uvedeným v saldokonte záväzkov.

Audítor by mal získať aj primeranú istotu o existencii záväzkov. Každý záväzok z vybranej vzorky je potrebné odsúhlasit' rozposlaním odsúhlasovacích listov jednotlivým dodávateľom. Odsúhlasovacie listy by mali obsahovať aj dátum, ku ktorému má byť poslaná odpoveď. V liste dodávateľ potvrdí existenciu daného záväzku z obchodného styku a jeho presnú výšku. Je potrebné zabezpečiť, aby bola odpoveď zaslaná priamo audítorovi. Pri zaslaní listu klientovi existuje určité riziko, že by klient mohol nejakým spôsobom zasiahnúť do obsahu listu.

V prípade, že audítor nedostane od niektorých dodávateľov odpoveď v primeranej dobe, musí im zaslať druhú žiadosť, prípadne sa s nimi spojiť telefonicky a výšku daného záväzku ústne odsúhlasit'. V rámci telefonického rozhovoru požiadať veriteľa o zaslanie písomného potvrdenia.

Ak budú zaslané odpovede od veriteľov odlišné ako stav záväzkov v spoločnosti, audítor musí položky, ktoré tvoria rozdiel porovnať s podpornou evidenciou a následne si nechať od spoločnosti vysvetliť vzniknuté rozdiely. V prípade, že spoločnosť dané rozdiely nevie adekvátne vysvetliť, audítor by ich mal považovať za nesprávnosť a zväžiť pravdepodobnosť výskytu nesprávností aj pri ostatných nepreverených záväzkoch. V tomto prípade je vhodné, aby audítor rozšíril vzorku porovnávaných záväzkov. Audítor skontroluje, či vzniknuté nesprávnosti spoločnosť opravila.

Pri audite platí, že potvrdenia získané z externého prostredia mimo účtovnej jednotky majú väčšiu dôveryhodnosť ako interné potvrdenia, ktoré získa audítor od auditovanej účtovnej jednotky. Overovanie existencie záväzkov pomocou odsúhlasovacích listov predstavuje vykonanie testov detailov.

V prípade, že nie je možné získať odsúhlasovací list od dodávateľov, audítor uskutoční test následných platieb, čiže preverí podpornú dokumentáciu týkajúcu sa uskutočnených platieb po dátume účtovnej závierky, respektíve dátume, ku ktorému je požadované odsúhlasenie spoločne s nezaplatenými faktúrami a nespárovanými príjemkami tovaru, ktoré spoločnosť dostala od svojich dodávateľov.

V rámci testovania preveruje audítor aj správnosť účtovania krátkodobých záväzkov z vecného a časového hľadiska. Kontroluje úplnosť nákupov a záväzkov pomocou vyhľadania nezaúčtovaných záväzkov. Testuje nesprávnosť nákupov a záväzkov porovnaním zostatkov účtov nákupov s účtami záväzkov mesiac pred dátumom zostavenia účtovnej závierky a mesiac po zostavení účtovnej závierky a porovnáva ich s údajmi

z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia. V prípade zistenia významných rozdielov získa vysvetlenie od spoločnosti. Pri teste zaúčtovania nákupov do správneho účtovného obdobia vykoná audítor výber z prijatých faktúr zaúčtovaných mesiac pred dátumom zostavenia účtovnej závierky a mesiac po dátume zostavenia účtovnej závierky, overí ich s podpornou dokumentáciou (záznamy a dokumentácia o príjme) a uistí sa, že prijaté faktúry dokladujúce nákupy boli zaúčtované do správneho účtovného obdobia.

Audítor môže uskutočniť aj porovnanie výšky záväzkov z obchodného styku v bežnom účtovnom období s výškou záväzkov z obchodného styku v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období alebo s inými účtovnými obdobiami z minulosti. V prípade nájdenia výrazných odlišností v sumách záväzkov je potrebné hľadať ich logické vysvetlenie. Ak výkyv sumy záväzkov nie je možné logicky zdôvodniť, vzniká tu podozrenie na chybu alebo podvod.

Pri krátkodobých záväzkoch z obchodného styku voči prepojeným účtovným jednotkám musí audítor overiť všetky zostatky účtov záväzkov. Osobitnú pozornosť venuje aj záväzkom z obchodného styku po lehote splatnosti, penalizačným faktúram a faktúram úrokov z omeškania. Audítor by mal skontrolovať časovú štruktúru záväzkov a korešpondenciu s dodávateľom, aby mohol následne určiť významné záväzky po lehote splatnosti a identifikovať možné úroky a penále z omeškania. Uistiť sa, že spoločnosť správne zaznamenala vzniknuté penále a úroky z omeškania, ktoré budú pravdepodobne v blízkej budúcnosti zaplatené. Skontrolovať, či spoločnosť zhromaždila všetky došlé penalizačné faktúry, faktúry na úroky z omeškania a či vytvorila primeraný odhad úrokov z omeškania a penalizačných faktúr, ktoré neboli prijaté od dodávateľov.

V prípade, že spoločnosť mala záväzky znejúce na cudziu menu, audítor musí preveriť správnosť ich ocenenia. Skontroluje prepočet cudzej meny na menu euro kurzom ECB alebo kurzom NBS platným ku dňu zostavenia účtovnej závierky. Taktiež preverí zaúčtovanie kurzových rozdielov.

Pri záväzkoch voči zamestnancom audítor porovná ich výšku so sumou uvedenou v mzdovom súhrne. Uistí sa, či výšky jednotlivých miezd sú v súlade s priemernou mzdou. Audítor preveruje primeranosť záväzkov voči zamestnancom a porovnáva ich výšku s výškou záväzkov v iných mesiacoch. Vzniknuté rozdiely si nechá od spoločnosti vysvetliť. Pri overovaní záväzkov voči zamestnancom vykonáva audítor teda rôzne analytické postupy. Audítor si môže vybrať zo zoznamu zamestnancov určitý počet zamestnancov, ktorých si dá zavolať a overí tak existenciu daných zamestnancov. Robí sa to z toho dôvodu, aby sa overilo, či sa mzdy nevyplácajú fiktívnym zamestnancom.

Pri testovaní záväzkov voči spoločníkom a združeniu používa audítor rovnaké postupy ako pri testovaní záväzkov voči zamestnancom.

Záväzky zo sociálneho poistenia a daňové záväzky je taktiež možné overiť so mzdovým súhrnom. Audítor môže aj vypočítať približnú výšku vzniknutých záväzkov, keď zo súčtu jednotlivých hrubých miezd vypočíta príslušné percento, ktoré platí zamestnanec a zamestnávateľ. Vypočítané sumy sa následne porovnajú so sumami jednotlivých záväzkov.

Pri overovaní iných záväzkov spoločnosti musí audítor posúdiť postupy spoločnosti slúžiace k identifikácii a účtovaniu iných záväzkov. Audítor uskutoční analýzu iných záväzkov porovnaním zostatkov, prípadne porovnaním jednotlivých položiek ostatných záväzkov bežného účtovného obdobia a bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia. Pre významné rozdiely získa od spoločnosti vysvetlenie.

Pri krátkodobých rezervách overuje audítor opodstatnenosť ich tvorby a správnosť ich výpočtu. Porovnáva ich výšku s výškou rezerv v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období.

Záväzky z bežných bankových úverov overuje audítor zaslaním odsúhlasovacích listov jednotlivým bankám. Audítor vykonáva vyčerpávajúcu kontrolu, čiže overuje existenciu všetkých bankových úverov. Banka potvrdí existenciu daného záväzku a jeho výšku. Taktiež určí, či ide o krátkodobý bankový úver alebo dlhodobý.

Krátkodobé finančné výpomoci testuje audítor vzhľadom na ich nízky počet tiež vyčerpávajúcim spôsobom. Jednotlivým veriteľom rozpošle odsúhlasovacie listy, prostredníctvom ktorých si overí výšku a existenciu každého konkrétneho záväzku.

Overovanie časového rozlíšenia (výnosy budúcich období krátkodobé, výdavky budúcich období krátkodobé) uskutočňuje audítor výpočtom na základe zmluvy. Výsledok následne porovná so sumou záväzkov.

Všetky zistené nesprávnosti počas auditu sa zapisujú do súhrnného prehľadu nesprávností. Na základe vykonaných postupov získa audítor primerané uistenie, že zostatky jednotlivých položiek záväzkov vykázané v súvahe poskytujú verný a pravdivý obraz.

Záver

V diplomovej práci sme sa zaoberali problematikou krátkodobých záväzkov v obchodných spoločnostiach z pohľadu účtovníka a audítora. Charakterizovali sme krátkodobé záväzky v obchodných spoločnostiach, popísali sme ich členenie, účtovanie podľa platnej právnej úpravy účtovníctva v Slovenskej republike, uviedli sme jednotlivé postupy a metódy pri overovaní krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky. Následne sme preskúmali krátkodobé záväzky vo vybraných spoločnostiach.

V prvej kapitole, ktorá má názov Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí sme definovali záväzky podľa platnej právnej úpravy, popísali sme ich členenie a účtovanie v systéme podvojného účtovníctva. Charakterizovali sme postupy a metódy, ktoré používa audítor na overovanie krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

V druhej kapitole, ktorá má názov Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania sme si stanovili hlavný cieľ diplomovej práce a charakterizovali sme jednotlivé čiastkové ciele. Stručne sme popísali vybrané účtovné jednotky, ktorých krátkodobé záväzky sme sa rozhodli preskúmať. Uviedli sme metodiku práce a jednotlivé metódy práce, ktoré sme aplikovali pri vypracovaní diplomovej práce.

V tretej kapitole s názvom Výsledky práce a diskusia sme charakterizovali tri vybrané účtovné jednotky, popísali sme predmet ich činnosti a preskúmali sme ich krátkodobé záväzky, ktoré vykázali v posledných zverejnených účtovných závierkach.

Nami vybrané účtovné jednotky sú obchodnými spoločnosťami, konkrétne kapitálovými spoločnosťami. Patria medzi veľké účtovné jednotky. Vedú podvojnú účtovníctvo podľa platnej právnej úpravy účtovníctva v Slovenskej republike. Pri účtovaní a vykazovaní záväzkov používajú členenie záväzkov z časového hľadiska na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky. Následne používajú aj členenie záväzkov podľa ich obsahu (charakteru) tak, ako to uvádzajú platné postupy účtovania.

V účtovnej závierke v súvahe boli predmetom vykazovania na strane pasív záväzky. Tie sa členili na dlhodobé a krátkodobé. Naše skúmanie sme zamerali na krátkodobé záväzky. Krátkodobé záväzky tvorili záväzky z obchodného styku, záväzky voči spoločníkom a združeniu, záväzky voči zamestnancom, záväzky zo sociálneho poistenia, daňové záväzky a dotácie a iné záväzky. V súvahe na strane pasív boli vykázané aj krátkodobé rezervy a časové rozlíšenie. Krátkodobé rezervy sa členili na zákonné

rezervy a ostatné rezervy. Časové rozlíšenie tvorili krátkodobé výdavky budúcich období a krátkodobé výnosy budúcich období.

Na základe jednotlivých účtovných závierok sme popísali vykázané krátkodobé záväzky v súvahe spoločností, uviedli sme ich sumy, členenie a percentuálny podiel. Následne sme porovnali jednotlivé sumy vykázaných krátkodobých záväzkov v bežnom účtovnom období s výškou krátkodobých záväzkov v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období. Na prehľadné zobrazenie sme použili tabuľky a grafy.

Zamerali sme sa aj na analýzu krátkodobých záväzkov, ktoré boli popísané v poznámkach. Krátkodobé záväzky boli rozčlenené na krátkodobé záväzky do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti. Uviedli sme informácie o audite účtovných závierok jednotlivých vybraných spoločností a o vydaných správach audítora k účtovným závierkam. Nakoniec sme popísali postup audítora pri overovaní jednotlivých krátkodobých záväzkov v rámci auditu účtovnej závierky.

Zoznam použitej literatúry

Knihy

1. BAŠTINCOVÁ, A. 2014. *Účtovníctvo a dane fyzických osôb*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. 249 s. ISBN 978-80-8168-132-5.
2. KAREŠ, L. 2014. *Audítorské postupy*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. 142 s. ISBN 978-80-8168-061-8.
3. KRIŠTOFÍK, P. a kol. 2011. *Finančné účtovníctvo a riadenie s aplikáciou IFRS*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 803 s. ISBN 978-80-8078-396-9.
4. MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2013. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Bratislava : Iura Edition, 2013. 297 s. ISBN 978-80-8078-567-3.
5. MÁZIKOVÁ, K. a kol. 2014. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov I*. Zbierka riešených a neriešených príkladov. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. 218 s. ISBN 978-80-8168-018-2.
6. SCHULTZOVÁ, A. a kol. 2011. *Daňovníctvo, daňová teória a politika I*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 251 s. ISBN 978-80-8078-407-2.
7. SKLENKA, M. a kol. 2016. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov II*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. 309 s. ISBN 978-80-8168-489-0.
8. ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2016. *Účtovníctvo*. Bratislava : Iura Edition, 2016. 290 s. ISBN 978-80-8168-444-9.

Monografie

1. MANOVÁ, E. 2011. *Podvojnú účtovníctvo v obchodných podnikoch*. Bratislava : EKONÓM, 2011. 109 s. ISBN 978-80-225-3321-8.

Právne predpisy

1. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
2. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.

3. Medzinárodný audítorský štandard ISA 200 – Celkové ciele nezávislého audítora a vykonanie auditu v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi.
4. Medzinárodný audítorský štandard ISA 520 – Analytické postupy.
5. Medzinárodný audítorský štandard ISA 530 - Výber vzorky v audite.

Elektronické dokumenty

1. Rámcová účtová osnova pre podnikateľov .2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<https://www.podnikajte.sk/assets/prilohy-v-clankoch/2019-01-29-uctova-osnova-2019.pdf>>.
2. Úplný výpis z obchodného registra MAGNA SLOVTECA, s.r.o. .2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<http://www.orsr.sk/zbl.asp?ID=161&SID=6>>.
3. Úplný výpis z obchodného registra SCP PAPIER, a.s. . 2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<http://www.orsr.sk/vypis.asp?ID=1322&SID=5&P=1>>.
4. Úplný výpis z obchodného registra MENERT spol. s r.o. .2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<http://www.orsr.sk/vypis.asp?ID=51024&SID=7&P=1>>.
5. Register účtovných závierok MAGNA SLOVTECA, s.r.o. .2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6623086>>.
6. Register účtovných závierok SCP PAPIER, a.s. .2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6278022>>.
7. Register účtovných závierok MENERT spol. s r.o. .2019. [online]. [cit. 2019.04.20] Dostupné na internete: <<http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6658658>>.